

succulenta

MAANDBLAD VAN DE NEDERLANDS-BELGISCHE VERENIGING
VAN LIEFHEBBERS VAN CACTUSSEN EN ANDERE VETPLANTEN

Hoya species I (zie artikel pag. 51)

Foto: B. Jonkers

ISSN 0039-4467

**68ste JAARGANG
No. 3
MAART 1989**

Maart

J.H. DEFESCHE

Nu moet het voorjaar wel heel duidelijk zijn intrede doen! Op zonnige dagen begint men al met nevelen. In de loop der jaren leert men zijn kas kennen. Niet iedere kas is hetzelfde in het gebruik. Veel liefhebbers beschikken niet over de grond en de financiële middelen om een kas te bouwen, die geheel vrijstaat en geen last heeft van enige schaduw. Meestal moet men uitgaan van een niet optimale situatie. Ik spreek maar niet over bouwvergunningen! Vandaar ook de grote verschillen die er tussen liefhebberskasjes kunnen bestaan. Maar wat weten onze liefhebbers daar niet van te maken! Zoals ik al schreef, men leert zijn kas kennen en zijn mogelijkheden. In elk kasje zijn goede resultaten mogelijk doordat men ziet welke soorten het het beste bij jouw doen. Ook op de vensterbank zijn fraaie resultaten te boeken. Zo zijn veel leden van onze vereniging begonnen. Op een zuidaam in een flat waar weinig andere planten het in de zon uit hielden overleefden de succulenten! Het einde van het verhaal is natuurlijk het bouwen van een kasje! Zo heeft men eindelijk zijn kasje waar men zijn planten in onder brengt. Menigeen kijkt dan een beetje beteuterd, want al zijn planten vullen maar een hoekje van de toch niet enorm grote kas! Maar wees gerust! In enkele jaren is uw kas vol en begint u al uw vernuft te steken in het organiseren van meer plaatsruimte. Wat men daar niet al voor verzint! Schappen, hangers, er ontstaat een hele nieuwe verdieping. Het wordt soms te veel, bij mij althans. Ik had een hele reeks schappen gemaakt, de planten daaronder kregen te weinig licht en gingen scheef groeien. Dan gaat men verder, hoe krijgen wij meer ruimte? De kas uitbreiden zo dat mogelijk is. Zo niet, een nieuw kasje erbij als er ruimte is? Ik stond jaren geleden voor dit probleem en tot mijn schade en schande koos ik de verkeerde oplossing. Een kas erbij bouwen is tegenwoordig niet zo goedkoop en over zoveel geld beschikte ik niet om aan de hobby te besteden. Ongelukkigerwijs viel mijn oog op een advertentie in een tuinblad en daarin werden plastieke kasjes van Engelse makelij aangeboden. Voor de winter was het zelfs mogelijk een tweede huid voor isolatie aan te brengen. De prijs was, gezien de grote ruimte die het bood, heel schappelijk. Plastiek heeft wel geen lange levensduur, maar het is goedkoop te vervangen. U begrijpt het al, hier ben ik voor bezwaken, ik kocht die kas. Voordat ik het verhaal verder vertel, wil ik stellen dat ik nog steeds geloof dat het mogelijk moet zijn een degelijke plastieke kas te bouwen, misschien zijn ze wel in de handel. Ik zie tenminste veel half ronde plastieke kassen in gebruik bij de tuinbouw en de plantenteelt. Maar nu verder met mijn verhaal. De kas werd opgebouwd in de zomer, mijn beste planten er in. Kort en goed, in de herfst begon de ellende. Het ijzeren geraamte bleek in de herfststormen niet stijf en stabiel genoeg, zodat in korte tijd het plastiek ging scheuren. Een ander bezwaar in de winter bleek de vochtigheid. Doordat men een plastieken kas makkelijk luchtdicht kan afsluiten, ontstond veel condens. De gevolgen laten zich raden: in het voorjaar kon ik de kruiwagen pakken om de overleden planten ter aarde te bestellen. Ik weet, het is mijn eigen schuld, je moet eerst nadenken. Goedkoop is duurkoop, maar het zag er zo aanlokkelijk uit. De lezer: bezint voor u begint! Eenvoudige oplossingen zijn niet altijd de beste.

Zo groeien *Hoya* en *Dischidia* in Papoea Nieuw-Guinea

BERT JONKERS

Van het geslacht *Hoya* zien we naast de bekende *H. bella* en *H. carnosa* tegenwoordig gelukkig ook andere soorten in het kamerplantenassortiment. Hoewel nauwelijks succulent, krijgt dit geslacht in vrijwel ieder algemeen vetplantenboek wel enige aandacht. *Dischidia*'s zijn veel minder bekend, lijken vegetatief wel wat op een *Hoya*, maar ontwikkelen soms curieuze bekervormige bladeren. Wat hun cultuureisen betreft wijken beide genera nogal af van de meer succulente Asclepiadaceae. In Papoea Nieuw-Guinea — daar vaak afgekort tot PNG — trof ik een aantal soorten aan in hun natuurlijk milieu, dat nogal verschilt van dat in een succulentenkas.

Het grootste deel van PNG, dat net ten zuiden van de evenaar ligt, heeft een uitgesproken tropisch klimaat: warm en vochtig. Een afwisseling van zomer en winter is onbekend en de dagelijkse temperatuurvariaties zijn dan ook groter dan de jaarlijkse. Wel kennen de meeste delen van dit land een droge en een natte periode. Tijdens het natte seizoen, van december tot april, heerst de noordwestmoesson, terwijl in de droge tijd (mei-oktober) een zuidoostpassaat waait.

De hoeveelheid neerslag is sterk afhankelijk van de geografische gesteldheid. Zo valt er op de flanken van de centrale bergketen plaatselijk meer dan 6000 mm regen per jaar, maar ook in de kustgebieden regent het in onze ogen enorm (zie kaartje; vgl. Nederland: ruim 750 mm/jaar). De hoge temperatuur (jaargemiddelde $\pm 27^\circ\text{C}$) en vochtigheid houden in praktisch het gehele laagland een dichte regenwoudvegetatie in stand.

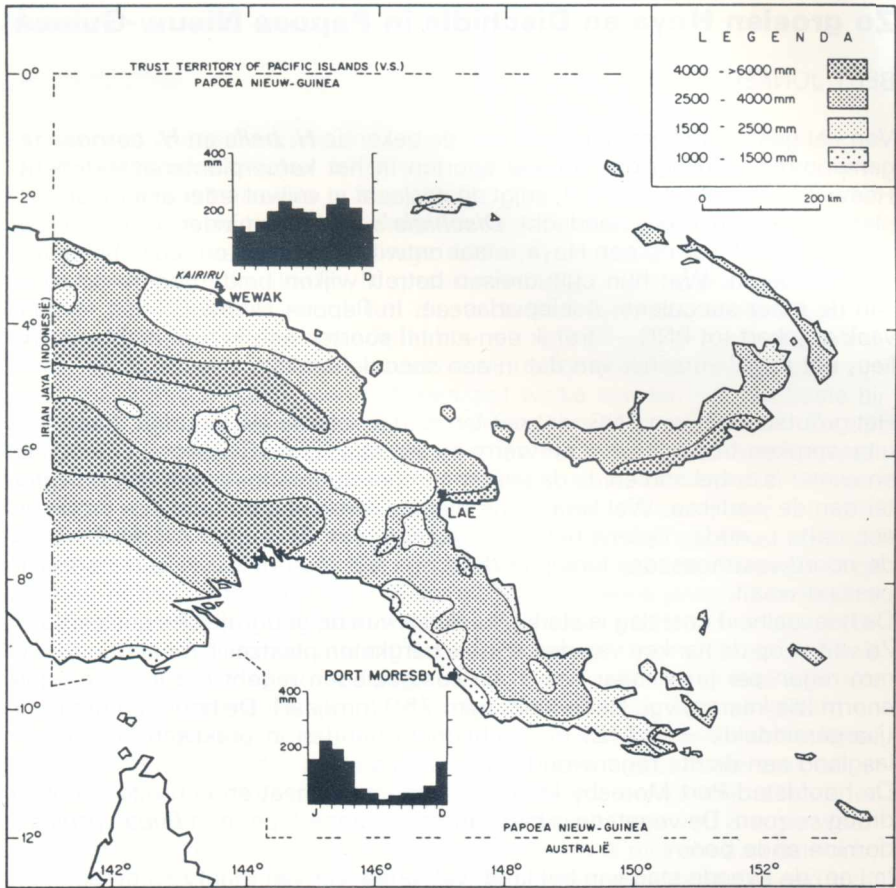
De hoofdstad Port Moresby kent het droogste klimaat en een uitgesproken droog seizoen. De vegetatie is hier van het savanne-type, met *Eucalyptus* als dominerende boom.

In Lae, de tweede stad van het land, valt ongeveer vier maal zoveel regen en de stad is dan ook de 'groenste' van PNG. Het beeld wordt hier bepaald door de uit tropisch Amerika afkomstige 'rain-tree' (*Samanea saman*), die overal in de stad als laanboom is aangeplant. Deze bomen herbergen een keur aan epifytische planten, waaronder enorme exemplaren van *Asplenium* (vogelnestvaren) en *Platynerium* (hertshoornvaren). De straten gaan soms door ware tunnels van groen, waarin *Hoya*'s en *Dischidia*'s in lange slierten van het 'plafond' hangen.

Hun zaadpluis zie je soms boven de straat zweven. Buiten de stad groeien ze ook op de boompjes die schaduw moeten verschaffen aan koffiestruiken.

Wewak, aan de noordkust, ontvangt een voor PNG-begrippen gemiddelde hoeveelheid neerslag, die volgens de grafiek maandelijks in geringe mate varieert. Toch is ook hier van seizoensinvloed sprake: in de 'natte periode' — waarin Wewak juist wat minder neerslag ontvangt — valt de regen min of meer konstant en met weinig zware buien, terwijl in de 'droge' tijd het weer een zonnig karakter heeft met af en toe hevige plensbuien die vooral 's nachts optreden. In dit deel van PNG zijn *Hoya*'s merkwaardigerwijs niet op 'rain-trees' aanwezig en evenmin in het regenwoud of op koffieplantages in het binnenland. De zijdeplantfamilie lijkt hier slechts vertegenwoordigd door de ingevoerde *Asclepias curassavica*, die in wegbermen groeit.

De epifytische Asclepiadaceeën werden uitsluitend aan zee aangetroffen en dan nog op een zeer specifieke plaats, namelijk in een slechts enkele meters brede zone tussen strand en oerwoud, waar naast cocospalmen betrekkelijk

Neerslagkaartje van Papoea Nieuw-Guinea (naar A.P. Spenceley in King, D. & S.R. Ranck (1985): 'Papua New Guinea Atlas').

lage bomen, o.a. *Hibiscus tiliaceus*, *Calophyllum inophyllum* en *Barringtonia asiatica*, groeien. We vinden ze in het bijzonder op laatstgenoemde, breed uitgroeiende boom met zijn vierhoekige vruchten, samen met de vrij algemeen voorkomende orchideeën *Dendrobium lineale* en *Bulbophyllum baileyi*.

Omdat de meeste bomen langs het strand vruchten of zaden met een goed drijfvermogen hebben, waardoor een grote verspreiding gewaarborgd is, vertoont de kustvegetatie van de Stille Oceaan weinig variatie. De epifyten zijn voor hun verspreiding van de wind afhankelijk en planten zich voort door middel van sporen (varens), stoffijn zaad (orchideeën) of zaden waarvan met zaadpluis het zweefvermogen is vergroot (Hoya's). De paradijselijk ogende stranden kennen helaas één nadeel: 'sandflies', kleine insecten waarvan de beten verschrikkelijk jeuken!

Op het eiland Kairiru, bij Victoria Bay, zien we een goed voorbeeld van de hierboven geschetste zonerings. Naast *Hoya australis* (*H. naumannii*) en een nog onbekende Hoya groeien er ook twee types *Dischidia*, die waarschijnlijk

1	2
	3

1. *Dischidia spec.* 2
2. *Hoya spec.* 1 bij Wewak
3. De bloem van *Dischidia spec.* 1 is slechts 4 mm lang.

Foto's van de schrijver

tot de groep van *D. squamosa* horen. Dat de beschutting van het gebladerte onontbeerlijk is blijkt wanneer de 'gastheer' om één of andere reden afsterft; alle epifyten gaan na verloop van tijd eveneens dood.

Hoya australis, met zijn geringe aantal hechtwortels, vormt houtige lianen die meer dan vijf meter lang worden. De groei van de tot 14 cm lange vruchten bereikt zo'n twee weken na de bloei zijn spektakulair hoogtepunt: in één week neemt de lengte wel 10 cm toe. Het rijpen neemt hierna nog ongeveer een maand in beslag.

De tweede, voorlopig *Hoya* sp. 1 genoemde plant, heeft een andere groeiwijze. Deze bezit wortels bij elk bladpaar, hecht zich daardoor veel beter en bedekt soms de stam waarop de plant groeit. De soort is het meest algemeen en is ook op het 'vasteland' op vergelijkbare groeiplaatsen aan te treffen. Tijdens de bloei buigt de crèmewit tot lichtpaars gekleurde corolla zich geheel naar achteren.

De beide *Dischidia*-vormen vertonen ieder hun eigen groeiwijze. De kleinste heeft ellipsvormige blaadjes, wordt niet langer dan een halve meter en kruipt dicht over de boomstammen (hoewel in Lae hetzelfde type langer wordt en

een hangende groei vertoont). Nadat de kleine witte urnvormige bloempjes zijn uitgebloeid ontwikkelen de slanke vruchten zich vaak twee aan twee. Het andere type, met zijn spatelvormige blaadjes groeit als meterslange lianen. Aan geen van beide werden de bekervormige bladeren waargenomen. Het merendeel van de planten zal nog wel enige tijd op een juiste naamgeving moeten wachten, bij ontstentenis van monografieën over beide genera. Ik dacht ter plekke mijn slag te kunnen slaan in het herbarium van Lae. Een inventarislijst van de gewoonlijk aanwezige herbariumbladen vermeldde naast *Hoya australis*, *H. littoralis* en *H. macgillivrayi* (die volgens Forster, P.I. & D.J. Liddle (1986), 'Hoya in Australia', niet in PNG voorkomt), een aantal planten met alleen een registratienummer. Het zat me echter niet mee: het materiaal was voor bewerking tijdelijk naar Australië verhuisd.

Het hierboven geschetste beeld suggereert dat voor het kweken van deze planten het gehele jaar een vrij hoge temperatuur nodig is. Afgezien van de lage luchtvochtigheid en gebrekkige bevestigingsmogelijkheden zijn ze daardoor beter af in de huiskamer dan in een doorsnee succulentenkas. Ideaal is natuurlijk een kas met planten die vergelijkbare eisen stellen, zoals *Rhipsalis* en orchideeën.

XXG/41, Petroleum Development Oman, P.O. Box 81, Muscat, Sultanate of Oman.

* *
*

Mijn grote liefde:... Melocactussen

MYRIAM DESENDER-BRUNEEL

Ik kan dit schrijven omdat mijn man en mijn dochter dit toch niet lezen. Zij interesseren zich niet zo voor al dat stekelige gedoe en in het begin waren ze daar zelfs principieel tegen. Te begrijpen, je verblijft meer in de serre dan in je huis en het vlees of de aardappelen waren wel eens meer dan één keer aan-gebrand, want als je bij die lieve plantjes verblijft vergeet je de tijd en... de aardappelen.

Enfin, het is er niet op verbeterd, met de jaren ben ik voorzitter geworden van de Int. Cactusclub in België en het is een heel karwei, dat nog eens naast de hobby veel tijd in beslag neemt. Maar ik wilde het over mijn Melocactussen hebben, die ik al jaren verzamel en die bij mij ten opzichte van de andere familie's een beetje met voorkeur worden verwend. Alhoewel in vele boeken vermeld staat dat het moeilijke planten zijn, vind ik ze in het geheel geen lastige planten. Hoe het moet laat ik hen zelf vertellen.

Zeg, we mogen niet klagen hé, 't is nu wel koud buiten, maar onze verzorgster houdt de temperatuur hier op 12 °C, lekker warm is dat. 't Is winter, we slapen nu wel de ganse tijd maar 't is nog zo gezellig met een beetje warmte. Ja, ja, zegt *Melocactus azureus* met cephalium, als het te koud wordt krijg ik direkt van die koude vlekken, hoe noemt ze dat weer? Zwartrot, geloof ik, en in de zomer kan ik dan ook niet meer pronken met mijn hemelsblauwe vel. Ba, ba, ba, zegt de kleine *Melocactus azureus*, niet overdrijven, hé! Hé daar, roept *Melocactus paucispinus*, wie kriebelt er daar aan mijn voeten, als dat alweer die verdorpe wortelluizen niet zijn. Van het moment dat de aarde droog wordt, zijn ze daar terug. Het is niet te geloven, want onze

verzorgster geeft ons ieder jaar in de maand september van katoen met haar insecticide. Ze wil ze allemaal dood, en toch, je kunt ze dat kriebelen niet afleeren in de winter. Dat ze ons maar gauw een beetje water geeft, daar zijn ze bang van zeg. Je mag toch niet klagen, zegt *Melocactus bahiensis*, ze zorgt goed voor ons. Ik voel mij ijzersterk, want ze gaf mij nieuwe sterke benen om op te staan. Ik ben geënt op een *Opuntia tomentosa* en we zijn als twee zielen in enen zak. Mijn collega *Melocactus conoideus* staat op een *Eriocereus jusbertii* en al even goed, nietwaar waarde collega. Ja, ja, stemt *Melocactus conoideus* in. Ik groei even rap als de andere, maar als ik water nodig heb in de winter en ik krijg er geen, moet ik niet inschrompelen tegen de droogte. Neen, neen, ik neem er een beetje van de onderstam en ik kan weer weg. En krijg ik eens te veel water, wel dan zwem ik nog niet direkt weg. Mijn onderstam wel, maar die kan tegen een duw. Nu ben ik niet meer mee, zegt de kleine *Melocactus violaceus*, wat bedoel je eigenlijk met enten?

Wel, ze snijdt de onderstam midden door en ons ook en plakt ons dan samen met een elastiek. Na 14 dagen zijn we als herboren, we krijgen sterke benen om op te staan, want lopen mogen we hier niet. We moeten trouwens oppassen, in de zomer zit ze hier ieder moment in de serre. We mogen wel iets meer doen dan onze naamgenoten maar toch, er zijn grenzen. Van mij, zegt *Melocactus depressus*, komt ze altijd maar kijken of ik nog geen wol en haren krijg. Ze moet toch wel weten dat we meestal een rib bijmaken voordat we aan onze muts beginnen? Je moet dat begrijpen zegt *Melocactus pachyacanthus*, ze is nieuwsgierig, 't is een vrouw. Trouwens we mogen wel gezien worden, we zijn prachtig. Ze geeft ons veel water in de zomer, ze weet dat wij in het land van herkomst vooral voorkomen aan de kustgebieden, waar het warm en vochtig is. We zijn in Brazilië zoveel mogelijk verhuisd van het binnenland naar de kuststreek. Herinner je nog? Wat zouden we ginder zonder die nevel wel doen. Dat is bier voor onze familie in het buitenland, zegt *Melocactus peruvianus*. Als zaailing hebben wij ons in Europa aangepast en zolang ze ons maar warm houdt en af en toe een bad geeft in de zomer hebben we het hier opperbest. 't Is ook niet alles in Brazilië. De bevolking brandt er alles af en we mogen wat blij zijn hier te kunnen wonen. Ja, ja, ja, het is hier goed, knikken ze nu allemaal eenstemmig mee, en moe van het babbelen duiken ze langzaam terug in hun winterslaap.

Ik sluit tevreden mijn serre op deze kille januaridag, terwijl ik tevreden het deuntje fluit: "I see skies so blue, what a wonderful world" van Louis Armstrong.

P.S.: Planten kunnen geluiden voortbrengen en dat is geen geintje maar wetenschappelijk uitgetest.

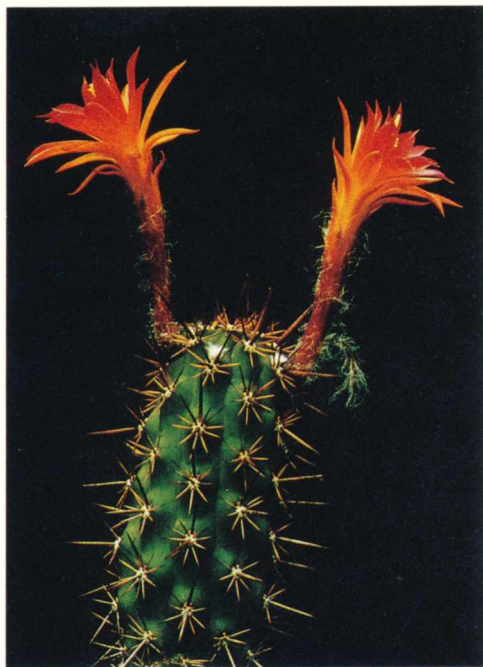
C. Barbierlaan 9, B-8021 Loppem

Opmerking van de redactie

Op uitdrukkelijk verzoek van de schrijfster zijn er geen veranderingen aangebracht in de tekst, ook geen leestekens.

De inhoud noopt de redactie toch tot enkele kanttekeningen. *Melocactus* komen voor van zuidelijk Mexico tot in Peru, Columbia en Venezuela, het Caraïbisch gebied, Suriname en Brazilië. Zeker mag niet generaliserend van kustbewoners worden gesproken. De genoemde Melo's groeien alle in Brazilië met uitzondering van *M. peruvianus* die zoals zijn naam al aangeeft, uit Peru komt.

Het macro-ecologisch groeien in de omgeving van de zee of ander water zegt nog niets over de micro-ecologische omstandigheden waaronder een plant groeit.

Loxanthocereus gracilis

Loxanthocereus sextonianus

Foto's: W. Sterk

Loxanthocereus gracilis (Akers et Buining) Backbg.

W.J.M. STERK

Deze prachtige plant werd in 1950 onder de naam *Maritimocereus* beschreven.

In 1959 verwisselde Backeberg in zijn zesdelig werk "Die Cactaceae" de afbeelding van deze soort met die van de door hem later beschreven *Loxanthocereus splendens*. Van Vliet heeft hier in 1968 in Succulenta al op gewezen.

Volgens de in 1986 in Bradleya verschenen nieuwe lijst van cactusgeslachten, opgesteld door een werkgroep van het I.O.S. en daar gepubliceerd door Hunt en Taylor, zou *Loxanthocereus*, te zamen met nog een aantal geslachten, bij *Cleistocactus* moeten worden ingedeeld. Op deze nieuwe indeling moeten we later maar eens uitvoerig terugkomen. Ik heb de indruk, dat deze nieuwe indeling en benaming bij de liefhebbers nog vrijwel onbekend is.

Bovengenoemde soort is misschien wel de mooiste en sterkste kleine zuilvormige cactus die we kennen. Volgens de beschrijving kan deze soort wel van 75 cm tot 2 meter hoog worden en van onderuit volop spruiten. Het belangrijkste vind ik wel dat het plantje al bij een hoogte van 15 centimeter bloeit. Het kan door zelfbestuiving goed zaad vormen. Het kleine aantal zaadjes per vrucht zal er wel de oorzaak van zijn dat het in de handel weinig verkrijgbaar is. Kweken uit zaad is niet moeilijk; een voedzaam grondmengsel is aan te bevelen. Ook als het niet bloeit is het door de prachtige donkere bedoorning voor iedere verzameling de moeite waard. De planten groeien niet snel; enten is niet nodig.

De verwante *Loxanthocereus sextonianus* groeit nog iets langzamer; door enten is de groei wat te versnellen. De bloemen lijken veel op die van de vorige soort. Beide zijn geschikt voor kleine verzamelingen.

Wevestraat 89, 5708 AE Helmond

Encephalocarpus strobiliformis

(Werd.) Berg.

S. KOOIJ

De Mexicaanse natuur heeft ons liefhebbers al vele geheimen prijsgegeven betreffende de aldaar voorkomende cactussen. In het immense land groeien waarlijk juweeltjes van planten. En zoals het altijd gaat met "juwelen", men ruikt het geld en zorgt ervoor dat in korte spanne tijds een soort tot op de laatste planten wordt opgeruimd. Voor vele kwamen de CITES-bepalingen te laat, zoals altijd. In de praktijk worden toch nog veel planten uit zgn. beschermde gebieden aangeboden. Geld maakt vindingrijk. Vindingrijk werden ook de liefhebbers, en dan op een korrekte manier. Men ging de zeldzame planten gewoonweg vermeerderen. Dat gebeurt gelukkig op een steeds groter wordende schaal. De technieken verbeterden, zaad werd aangevoerd en ook voor de hier genoemde soort werd het voor liefhebbers mogelijk de planten te vermeerderen. Het gaat enorm langzaam, maar het lukt en wie in de cactusliefhebberij niet kijkt op een jaar meer of minder, kan het voor elkander boksen.

De afgebeelde plant is al een jaar of 15 in de verzameling en behoort nog steeds tot de mooiste en dankbaarste bloeiers. Hij staat boven in de kas en krijgt normaal te eten. De plant heeft zich tussen alle Chilenen keurig aangepast en gedraagt zich als immigrant prima. In de winter loopt de temperatuur terug naar 3 °C bij een totale droogte en nog nimmer heeft deze plant verzaakt om te groeien en te bloeien. Gieten gebeurt in de goten rijkelijk en dus nimmer over de kop wat gelet op de witte schedel ook beslist is af te raden. Kalk zet zich dan af tussen de zeer fijne doorns en laat lelijke plekken na. De zomerstand is zonnig. Zaaïen gaat goed, maar langzaam, zaaïingen enten geeft een sneller resultaat, doch laat de plant niet die vorm krijgen welke de op eigen wortel groeiende broers en zussen hebben nl. de karakteristieke vorm van een denneappel.

De planten worden niet groot. De eindgrootte past nog gemakkelijk in een 7 cm pot. Een blauwgrijs "vilt" ligt over de plant. De eerst nog aanwezige doorns, vallen met het groter worden van de planten af.

Een langzame groeier uit Jaumave, Mexico, die echter het kweken meer dan waard is.

De indeling der cactussoorten (VI)

EDMOND CROMBEZ

Schumann 1898: Het Conventionele indelingssysteem

Zoals we reeds gezien hebben in de vorige afleveringen zijn er in de periode 1850-1898 veel nieuwe soorten bijgekomen. Deze nieuwe soorten konden dikwijls niet of met moeite ondergebracht worden in het toen nog algemeen aanvaarde systeem van Salm Dyck (zie afl. IV). Daarom werd er in de periode van Salm Dyck tot 1900 een 17-tal nieuwe geslachten opgericht waar de nieuwe soorten in ondergebracht werden. Deze geslachten werden echter niet steeds door alle plantkundigen aanvaard (zie vorige aflevering). De indeling van de cactusfamilie was dus dringend aan een herziening toe om bovengenoemde redenen, doch ook wegens het feit dat de indeling, voorgesteld door Salm Dyck, waarin onderscheid wordt gemaakt tussen Tubulosae (tubulaire bloemen) en Rotatae (schijfvormige bloemen), geen goede indeling van de familie was. Dit althans volgens Schumann die nog verscheidene andere tekortkomingen van het systeem aangeeft. Zo bijvoorbeeld de indeling in bladerloze en bladhoudende cactussen, alhoewel alle cactussen bladeren bezitten, althans in hun vroegste jeugdstadia maar dan meestal in sterk gereduceerde vorm. Nog andere zaken zijn niet juist in het systeem van Salm Dyck, doch het zou ons te ver voeren hier verder in detail op in te gaan. Het is Schumann, die een nieuwe indeling zal voorstellen. Deze Duitse plantkundige hield zich op het einde van de vorige eeuw intensief met de studie der cactussen bezig. Onder zijn impuls werd de Duitse cactusvereniging opgericht en een maandblad "Monatschrift für Kakteenkunde" uitgegeven vanaf 1880. In 1898 publiceert Schumann dan zijn overzichtswerk "Gesamtbeschreibung der Kakteen", waarin hij een evaluatie maakt van de bestaande en beschreven soorten en geslachten.

Indeling in onderfamilies

In de inleiding van zijn boek schrijft K. Schumann het volgende: "Een goed natuurlijk indelingssysteem eist de volledige kennis van alle bestanddelen van de soorten. In de jongste tijd is het gebleken dat vroeger verwaarloosde kenmerken van de anatomische bouw interessante aanknopingspunten gaven voor een natuurlijke indeling, zo bijvoorbeeld het stuifmeel bij vele plantenfamilies. Bij cactussen nu is een grondig onderzoek van alle delen niet mogelijk wegens het veelal onbekend zijn van bloemen, vruchten en zaden van vele soorten (einde 19e eeuw). Daarom moet een indelingssysteem van cactussen steeds gebrekkig blijven, temeer daar Engelmann aangetoond heeft dat in de zaden voortreffelijke karakteristieken verborgen zijn. **Daarom zal elke cactusindeling provisorisch zijn** en slechts later zal het mogelijk zijn een definitieve indeling op te stellen, welke gebaseerd is op alle kenmerken. Deze toestand van onze (onvolledige) kennis van de onderdelen van cactussen heeft tot gevolg dat in de indeling een **grote waarde wordt toegekend aan uitwendige en vegetatieve kenmerken** van het plantelichaam." Schumann is er zich dus terdege van bewust, dat zijn indeling op basis van uiterlijke plantkenmerken niet optimaal is en dat daardoor de geslachten bij de cactussen **niet natuurlijk zijn**, maar **zuiver conventioneel** en dat ze worden opgericht, een tijdlang gebruikt en later weer worden verlaten.

Een kenmerk dat door Schumann gebruikt wordt voor de indeling is een reductie van de bladeren, wat leidt tot een indeling in 3 onderfamilies (zie verder). Als reden van het niet natuurlijk zijn van de indeling geeft Schumann

aan dat het aanwenden van de uiterlijke kenmerken als indelingsbasis een belemmering is bij de indeling. Er treden namelijk veel overgangsvormen op, zoals de bolvorm die bij ouder worden overgaat in zuilvorm en ribben die overgaan in tuberkels. Dit heeft als gevolg dat het niet mogelijk is scherp omlijnde groepen aan te duiden.

Wanneer men het nu aloude concept van de plantkundigen zou volgen en alle groepen, waartussen overgangen bestaan, in één eenheid samenvoegen, dan zou het resultaat datgene zijn, waartoe Linnaeus kwam, toen hij de vroegere, afzonderlijke geslachten tot één geslacht, *Cactus*, verenigde. Bij konsekwent doorvoeren van bovengenoemd criterium voor een indeling zouden hoogstens drie geslachten, die duidelijk van elkaar te onderscheiden zijn, overblijven, namelijk *Cereus*, *Opuntia* en *Peireskia*, waarbij het grootste deel van de familie in het eerste is vervat.

Tegenwoordig (anno 1900) echter huldigen plantkundigen dit principe niet meer als ze zich bezighouden met grote vormenrijke families. Men is geneigd de geslachten op te vatten als vormenkringen, gegroepeerd rondom een goed gedefinieerde typesoort. Vanzelfsprekend zijn er steeds soorten die tussen beide geslachten (vormengroepen) inliggen en zowel bij de ene als bij het andere geslacht kunnen worden ingedeeld (tussenvormen). Dat dit bij de cactussen veelal het geval is, duidt erop dat de familie der *Cactaceae* van jongere datum is, waarbij het proces nog bezig is scherpe groepen eruit te kristalliseren. Dit optreden van tussenvormen tussen geslachten en ook tussen de soorten bemoeilijkt het opstellen van een natuurlijk systeem. Met dit alles dient rekening gehouden te worden bij het (door Schumann) opgestelde geslachtsoverzicht, waar gepoogd is de geslachten door bepaalde kenmerken van elkaar te scheiden. Tot zover de opvattingen van Schumann.

Steunend op het voorgaande aanvaardt Schumann een indeling in drie onderfamilies (zie meer in detail volgende aflevering), nl. *Cereoideae*, *Opuntioideae* en *Pereskioideae*, wat overeenkomt met de bovengenoemde indeling in drie groepen, indien men de dan algemeen geldende plantkundige indelingsnormen zou volgen.

De belangrijkste onderscheiden tussen de drie onderfamilies zijn hieronder weergegeven.

CEREOIDEAE:

cactussen met uiterst gereduceerde bladeren, die slechts als schubben, aan de volwassen plant meestal niet meer herkenbaar zijn. Glochiden niet aanwezig.

OPUNTIOIDEAE:

bladeren in de jeugdfase steeds aanwezig en goed ontwikkeld, later afvallend. Glochiden aanwezig.

PERESKIOIDEAE:

bladeren duidelijk en blijvend aanwezig, gedurende de gehele levensfase. Geen glochiden aanwezig.

Het is dus de eerste maal dat de cactusfamilie in drie duidelijk van elkaar afgescheiden groepen wordt opgesplitst, iets dat tot op heden door iedereen is aanvaard. Elke onderfamilie wordt verder opgedeeld in meerdere geslachten. De volledig gedetailleerde indeling zal gegeven worden in de volgende aflevering.

(wordt vervolgd)

Het geslacht *Matucana* Br.&R. (XXI)

R. BREGMAN, A. MEERSTADT, P. MELIS en A.B. PULLEN

Matucana fruticosa Ritter. Succulenta 45 (8) p. 117 (1966)

(fruticosus = struikachtig)

Synoniem:

Borzicactus fruticosus (Ritt.) Donald. The Nat. Cact. & Succ. Journ. 26 (1) p. 10 (1971)

Beschrijving

Lichaam grasgroen, zuilvormig, 3-6 cm dik, 10-50 cm lang; sterk spruitend meestal vanaf de basis, veelkoppige groepen vormend tot 1 meter doorsnede; geen penwortel. **Ribben** 10-21, recht, met dwarsgroeven. **Areolen** ovaal, 2-3 mm lang, wit, 5-10 mm van elkaar verwijderd. **Bedoorning** recht, naaldvormig, geel tot bruin, later grijs wordend; **randdoorns** 5-10, 8-60 mm lang.

Bloem 7-9 cm lang, in anthese 4-5 cm breed, iets scheef tot recht; petalen aan de basis goudgeel overgaand in karmijnrood. Bloembuis 6-10 mm dik, bruingroen tot geel, grijs tot zwart behaard. **Nektarkamer** 3-5 mm hoog, afgesloten door een wit tot rose diafragma dat gevormd wordt door de basis van de primaire meeldraden. **Helmdraden** aan de basis wit, overgaand in rood, **helmknoppen** geel; primaire **meeldraden** aan de basis tot 1,5 mm vergroeid als een manchet om de stijl. **Stamper** geel tot roodachtig, stempellobben 5, ca. 2 mm lang, groen.

Vrucht rond met lengteribben, groen, later geelachtig, 10-15 mm in doorsnede.

Zaad als beschreven in deel XIX, ca. 2 mm hoog, ca. 1 mm dik.

Opmerkingen

Deze soort is gemakkelijk te herkennen aan zijn opvallende groeiwijze. In bloem, vrucht en zaad is de soort echter identiek aan *M. aurantiaca*.

M. fruticosa is gemakkelijk tot bloei te brengen, echter het aantal bloemen is meestal aan de lage kant (1 tot 3). De bloeitijd valt bij ons in de nazomer (augustus-oktober).

Verspreiding

M. fruticosa is afkomstig van San Juan, Dept. Cajamarca, Peru.

De soort is alleen van de typevindplaats bekend. Ritter heeft de soort daar in 1964 ontdekt. Het type-exemplaar is in het herbarium van de Universiteit van Utrecht gedeponeerd.

Veldnummers

FR 1307 *Matucana fruticosa*.

Verder zijn ons geen veldnummers bekend.

(wordt vervolgd)

"Succulenta" is het verenigingsorgaan van de Nederlands-Belgische vereniging van liefhebbers van cactussen en andere vetplanten "Succulenta".

BESTUUR

Voorzitter: Drs. J. Defesche, Kruislandseweg 20, 4724 SM Wouw.
Vice-voorzitter: M. de Bekker, Kraayeven 1, 5386 LH Geffen. Tel.: 04102-1964.
Secretaris: P. Melis, Krogenbloemstraat 13, 5409 AX Odiliapeel. Tel.: 04132-72911.
Penningmeester: J. Vrenken, Elandstraat 1, 5408 XC Volkel. Tel.: 04132-72917. Giro-rek.: 680596 t.n.v. Succulenta te Volkel, resp. bankrek. 55.32.38.981 bij Algemene Bank Nederland t.n.v. Succulenta te Volkel.
Voor België: rek.nr. 000-11.41.809-22 van de Belgische postgirodienst t.n.v. Succulenta te Volkel.
Alg. Bestuurslid: Mevr. E. van Die-van Wijnen, Molenweg 56, 6741 KM Lunteren. Tel.: 08388-3579.
Alg. Bestuurslid: W. Alsemgeest, Stadhouderslaan 3, 3417 TT Montfoort. Tel.: 03484-1083.
Alg. Bestuurslid: M.J. van Eijdsden, Postbus 584, 7900 AN Hoogeveen.

LEDENADMINISTRATIE

Administrateur: M.J. van Eijdsden, Postbus 584, 7900 AN Hoogeveen. Inlichtingen over en aanmelding van lidmaatschap uitsluitend schriftelijk. Het lidmaatschap kost voor leden in Nederland f 35,-, voor leden in België Bfrs. 625 en voor elders wonende leden f 50,-. Inschrijfgeld voor nieuwe leden f 7,50/Bfrs. 135.

LOSSE NUMMERS

Prijs f 5,-. Aan te vragen voor het lopende jaar bij de ledenadministratie, overige jaren bij de secretaris.

MAANDBLAD

Hoofdredacteur: C.A.L. Bercht, Mauritshof 124, 3481 VN Harmelen. Tel.: 03483-2300.
Redacteur: J.J. de Morree, Kon. Emmalaan 23, 2263 HM Leidschendam.
Redacteur: Th.W.M. Neutelings, Galmeidijk 49, 4706 KL Roosendaal. Tel.: 01650-36081.
Rubrieksmedewerkers: H. en R. van Donkelaar, A. Pullen, H. Ruinaard, A. v. Uijen en B. Zonneveld.
Verenigingsnieuws: P. Melis. Sluitingsdatum 15e van de maand vóór verschijnen.
Vraag en Aanbod en Advertenties: M. de Bekker, Kraayeven 1, 5386 LH Geffen. Tel.: 04102-1964. Sluitingsdatum: 15e van de maand vóór verschijnen.

ADVERTENTIETARIEVEN:

1/16 pag. f 30,-; 1/8 pag. f 55,-; 1/4 pag. f 85,-; 1/2 pag. f 140,-; 1 pag. f 240,-.
Kortingen op aanvraag.

ANDERE BELANGRIJKE ADRESSEN

Buiningfonds: Voor informatie over en verkoop van het Discoboek en "Wat Betekent die Naam". M. Jamin, Jan Oomsstraat 6, 5324 BB Ammerzoden. Tel. 04199-3856.
Het boek Discocactus door A.F.H. Buining. Omvat 224 pag., 60 kleurenfoto's en 84 z/w foto's. Nog slechts voorradig in Engels en Duits. Prijs op aanvraag.
Het boek "Wat Betekent die Naam". Verklarend woordenboek van nagenoeg alle voorkomende Latijnse cactus- en vetplantennamen. Prijs f 12,50 + f 3,- verzendkosten per stuk.
Bestellen door overschrijven van het juiste bedrag op girorek. 2845908 t.n.v. Succulenta Buiningfonds te Ammerzoden onder vermelding van het gewenste artikel.
Clichéfond: J.A. Schraets, Tegelseweg 131, 5912 BD Venlo.
Diatheek: J. Deckers, Hertogstraat 39, 6441 HA Brunssum. Tel.: 045-272461.
Ruilen zonder Huilen: Mevr. E. van Die-van Wijnen, Molenweg 56, 6741 KM Lunteren. Tel.: 08388-3579.
Bibliotheek: J. Magnin, Ooievaarstraat 13, 3291 XK Strijen. Catalogus à f 1,50 te bestellen op girorek. 13.45.616 t.n.v. J. Magnin.

VERKOOP VERENIGINGSARTIKELEN

1. Handleiding voor het verzorgen en kweken van cactussen en andere succulenten, 3e druk 1986. Prijs f 6,- per stuk.
2. Bewaarbanden voor het tijdschrift. Een jaargang per band. Prijs f 16,- per stuk incl. portokosten.
3. Verenigingsspelden in broche-vorm of als steekspeld. Prijs f 4,- per stuk.
4. Ansichtkaarten met afbeeldingen van Succulenten. Prijs per set van 10 kaarten f 2,50.
5. Propaganda-folders.

Bij afname van grotere hoeveelheden gelden kortingen.

Informatie bij: Mevr. E. van Die-van Wijnen, Molenweg 56, 6741 KM Lunteren. Tel.: 08388-3579.

Bestellen uitsluitend door overschrijven van het juiste bedrag op girorek. 3742400 t.n.v. Succulenta afd. verkoop te Lunteren, onder vermelding van het gewenste artikel.

Voor België: rekeningnummer 000-11.41.809-22 van de Belgische postgirodienst t.n.v. Succulenta te Volkel.

EVENEMENTENKALENDER

- t/m 15 maart : **INSCHRIJVEN RUILEN ZONDER HUILEN**
Info in het januarinumnummer
- 27 maart : Belangrijke lezingen over Somalië en Asclepiadaceae, georganiseerd door de afdeling 's-Gravenhage. Info in het februarinumnummer en bij mevr. N. Borgs. Tel.: 070-935208.
- 25, 26, 27 maart : Tweejaarlijkse tentoonstelling van Cactusvrienden Haspengouw in de lokalen van de Paters te Zeppen. Info bij J. Renotte. Tel.: 011-689632 (België)
- 1 en 2 april : Bijeenkomst Algemene Studieclub. Info: R. de Groot. Tel.: 03200-41379.
- 1 april : **ALGEMENE LEDENVERGADERING TE ZWOLLE**
Info in het januari-, februari- en dit nummer.
- 8 april : **ALGEMENE LEDENVERGADERING TE ZWOLLE**
Info in het januari-, februari- en dit nummer.
- 29 april : Bijeenkomst van de werkgroep Epiphytische Planten. Internationale Plantenbeurs te Roermond. Info in dit nummer en bij F. Süplie. Tel.: 04750-19389 (na 20.00 uur).
- 4 mei : Tentoonstelling en beurs van de afdeling "De Achterhoek". Info in het februarinumnummer en bij mevr. A. Heijnen. Tel.: 05434-314.
- 4 t/m 7 mei : Bonsai-, Cactus- en Succulentenexpo van Cactaceae Brugensis in het ontmoetingscentrum van de "Bank Brussel Lambert", Grote Markt te Brugge. Info: 050-335536 (België).
- 6 mei : De Friese Cactus- en Vetplantenbeurs. Info in het februarinumnummer en bij W. Bourgonje. Tel.: 058-138834.
- 6 t/m 7 mei : Beurs en tentoonstelling van de afdeling Haarlem. Info in dit nummer.
- 20 mei : Goudse Cactusbeurs. Info in dit nummer.
- 27 mei : Ruilbeurs afdeling Tilburg. Info in dit nummer.
- 27 en 28 mei : Tentoonstelling van de Belgische vereniging "Leuchtenbergia" in het "Dienstencentrum", Schoolstraat 44 te Schilde van 9.00 tot 20.00 uur.
- 7 t/m 14 juni : Succulentenshow in de botanische tuin "De Uithof" te Utrecht.
- 10 juni : Nationale beurs voor natuurliefhebbers Afd. Utrecht.
- 16 t/m 17 juni : Tentoonstelling georganiseerd door de afdeling Den Helder. Info in het februarinumnummer en bij W. Lohrengel. Tel.: 02230-25777.
- 18 juni : Beurs van de afdeling Amsterdam in de Hortus Botanicus.
- 18 juni : Open dag van de afdeling Nijmegen.
- 24 juni : Plantenbeurs van de afdeling Dordrecht. Info in dit nummer.
- 26 augustus : Succulentenbeurs van het Oosten georganiseerd door de afdeling IJsselstreek in de Hanzehof te Zutphen.
- 2 september : 12e Internationale cactus- en vetplantenmarkt te Nijmegen.
- 8 t/m 17 sept. : Cactusreis naar Blanes in Spanje onder leiding van Dhr. W. Sterk. Info in het februarinumnummer en telefonisch nr.: 04920-23903.
- 24 september : Internationale Succulentenbeurs van de Belgische vereniging "Leuchtenbergia" in het "Dienstencentrum", Schoolstraat 44 te Schilde vanaf 10.00 uur.

AFDELINGSNIEUWS

Afd. Amsterdam

- 21 april : Verzorgd door Karel Zaunbrecher.
Plaats: De Hortus, Plantage Middenlaan 2, Amsterdam. Aanvang 20.00 uur.

Afd. Arnhem

- 13 april : Grote verloting. We verzoeken iedereen overvloedige gezonde planten mee te brengen voor de verloting. Keuring stekwedstrijd 1988.
Plaats: Zaalte van de Speeltuinvereniging "Tuindorp" achter het pand Floralaan 18 in Wageningen. Aanvang 20.00 uur.

DER KAKTEENLADEN hobbybenodigheden/boeken Verzendhandel NIEUWS VAN DE BOEKENMARKT:

MESEMBRIANTHACEAE:

Cole: Flowering Stones DM 169,-; Herre: Mesembrianthemaceae DM 235,-; Heine: Lithops-Lebende Steine DM 28,-; Storms: Growing the Mesembs DM 26,-; Sprechman: Lithops DM 189,-; Fearn: Lithops DM 8,-.

EUPHORBIAEAE:

The Euphorbia Journal 1 DM 108,-; The Euphorbia Journal 2-5 DM 98,- p.st. (direct uit voorraad); Carter: New Succ. Spiny Euphorbias from East Africa DM 26,-; Carter & Smith: Euphorbiaceae 2 (Flora Trop. EA) DM 62,-; Brewerton: Succulent Euphorbias DM 8,-.

NIEUW: Berger: Die Agaven (reprint) DM 98,-; Wickens: Crassulaceae DM 33,-; Schumann: Blühende Kakteen 8 DM 50,-; Lemaire: Manuel de l'Amateur de Cactus 1845 (reprint) DM 48,-; Bradleya 6-1988 (met Taylor's Nachtrag zu Echinocereus) DM 29,80; Uitvoerige gratis inlichtingen d.m.v. 2 internationale antwoordcoupons.

JÖRG KÖPPER
VERSANDGESCHÄFT FÜR HOBBYARTIKEL

DER KAKTEENLADEN

VERSANDBUCHHANDLUNG UND ANTIQUARIAT
LOCKFINKE 7
D-5600 WUPPERTAL 1

Afd. Delfzijl en omstreken

6 april : Bezoek aan de school van Schwab te Warffum.

Afd. Dordrecht en omstreken

13 april : Hoe zijn we met onze planten de winter doorgekomen. Incl. kasisolatie.
Plaats: De Christelijke MTS, Professor Waterinklaan 45, Dordrecht. Aanvang: 19.30 uur.

Afd. Eindhoven

3 april : Lezing door dhr. H. de Looze met dia's van twee reisverslagen naar het Z.W. van de V.S., naar standplaatsen van vooral Pedio- en Sclerocactus.
Plaats: Zaal "de Schalm", Meiveld 2 te Veldhoven. Aanvang: 20.00 uur.

Afd. Flevozoom

17 april : Cactus ABC door dhr. Veerman.
Plaats: Groen van Prinstererschool, Verkeersweg 51, Harderwijk. Aanvang: 20.00 uur.

Afd. Fryslan

11 april : Onderlinge ruilavond en wat verder ter tafel komt. Plaats: Restaurant Sportpark, Schans 11a, Heerenveen. Aanvang: 19.30 uur.

Afd. Gorinchem/Den Bosch

10 april : Walter Daems uit België met een lezing over Mamillaria's.
Plaats: Zaal Zide Winden in Sprang Capelle. Aanvang: 20.00 uur.

Afd. Gouda en omstreken

1 april : Bezoek aan de kassen van de Fa. Edelman.
20 april : Onderlinge ruil- en praatavond.
Plaats: " 't Brandpunt", Turfmarkt 58, Gouda. Aanvang: 20.00 uur.

Afd. 's-Gravenhage e.o.

23 maart : Jan Meere vertelt over kikkers uit Panama. Plant van de maand: Islaya.
Plaats: Grote zaal sporthal "Zuidhaghe", Melis Stokelaan 1201, Den Haag.

Afd. Groningen

20 april : Dhr. Boele spreekt over nomenclatuur. Tevens onderlinge ruilbeurs.
22, 23 april : Plantenbeurs in de Hortus.
Plaats: De Hortus te Haren. Aanvang: 19.30 uur.

Afd. Den Helder

22 april : Een quiz verzorgd door Jo v.d. Schoor en Willem Lohrengel, en de film gemaakt door Willem Witmer van de excursie in 1988.
Plaats: Kantine van de gemeentelijke plantsoenendienst, Soembastraat 83, Den Helder. Aanvang: 13.45 uur.

Afd. Hoeksche Waard

13 april : Een lezing door dhr. A. Beukelaers met als onderwerp "Op Cactussafari".
Plaats: Natuurcentrum bij de Rijkshaven in Numansdorp. Aanvang: 20.00 uur.

U bent van HARTE WELKOM op onze OPEN DAG op 27 maart 1989
(2e Paasdag) van 08.00 tot 17.00 uur.

DUIZENDEN PLANTEN, hopelijk in bloei,
wachten op Uw belangstelling.

CACTUSWEKERIJ LAKERVELD

Tel. 03474-1718

(tussen Lexmond en Meerkerk)

LEXMOND

Lakerveld 89

Geopend: zat. 8-17 uur, maandag t/m vrijdag alleen na tel. afspraak.

COLLECTIES TE KOOP GEVRAAGD.

Afd. Nijmegen

4 april : Benoemen van "naamloze" planten en praatavond.
Plaats: Rijksmiddelbare Tuinbouwschool, Energieweg 19, Nijmegen. Aanvang: 20.00 uur.

Afd. Rotterdam

24 april : Dhr. C.P.A. v.d. Wouw met een lezing over vetplanten in het algemeen.
Plaats: Wijkgebouw "Pier 80", Rösener Manzstraat 80, Rotterdam. Aanvang: 20.00 uur.

Afd. Tilburg

10 april : Lezing door dhr. Sterk over Noord-Amerikaanse cactussen.
Plaats: "De Kasteelhoeve", Hasseltstraat te Tilburg. Aanvang: 20.00 uur.

Afd. Utrecht

10 april : Lezing door Rob v.d. Pols over o.a. Caudexplanten.
Plaats: Kantine van Drukkerij Hoonte aan de Varkensmarkt te Utrecht. Bovenste etage.
Aanvang: 19.30 uur.

Afd. IJsselstreek

31 maart : Dhr. Ter Brugge vertelt over zijn laatste reis naar Namibië, met dia's.
Plaats: "De Klokkenkamp" te Goor. Aanvang: 20.00 uur.

Afd. Zaanstreek

7 april : Ruilbeurs.
Plaats: Stadskewerij, Brusselsestraat 10, Zaandam. Aanvang: 20.00 uur.

Afd. Zeeland

31 maart : Bijeenkomst met ruil- en verkoopbeurs. Plant van de maand, Aloë door dhr. Dekker.
Succulentenquiz en discussie-uurtje.
Plaats: Thomaskapel, Vrijlandstraat Middelburg. Aanvang: 19.30 uur.

Afd. Zuid-Limburg

4 april : Lezing door Dhr. Beukelaers over Turbinicarpus en cactusbloemen. Tevens loterij.
Plaats: Gemeenschapshuis, Hoofdstraat 12, Schimmert. Aanvang: 19.30 uur.

Afd. Zwolle

23 maart : De heren H. en R. van Donkelaar geven een lezing over Euphorbiaceae.
Plaats: Centrum voor Tuinbouwonderwijs, Prinses Margrietstr. 2, Zwolle. Aanvang: 19.30 uur.

V
O
O
R

Rotterdamseweg 88, 3332 AK Zwijndrecht.
Tel. 078-124200.

FRANS NOLTEE

N
D
E
R
E

S
U
C
C
U
L
E
N
T
E
N

HET ADRES VOOR ANDERE SUCCULENTEN.

Binnenkort verschijnt onze voorjaarslijst met meer dan 500 soorten andere succulenten, incl. Tillandsia's. (GEEN CACTUSSEN).

Ten opzichte van vorig jaar staan er vele nieuwe soorten op de lijst. Aangezien wij nog vele nieuwe planten verwachten ligt het in de bedoeling in de loop van het jaar minstens 2 aanvullingslijsten te doen uitkomen.

De voorjaarslijst en de aanvullingen worden U toegezonden na ontvangst van f 2,50 op giro-rekening 12.95.340.

Aangezien niet alle soorten in de lijst kunnen worden opgenomen, is een bezoek aan onze kas altijd de moeite waard.

De kas is tussen 1 april en 1 november geopend op zaterdag van 10 tot 3 uur. Verder op afspraak.

NIEUWS VAN ONZE BELGISCHE ZUSTERVERENIGINGEN

CACTUSWEELEDE Noorderkempen. tel.: 03-6519211 M. Bastiaenssens.

20 april : Diaivoordracht over Cactuskwekers in Europa door dhr. W. Dams.
Plaats: "Vogelzang", Miksebaan in Brasschaat. Aanvang: 20.00 uur.

GRUSIONIA. tel.: 050-824660 Johan Keirse.

14 april : Lezing door dhr. Leo v.d. Hoeven over zijn reizen door Brazilië.
Plaats: Zaal "Vijverhof", Kortrijkstr. in Tielt. Aanvang: 20.00 uur.

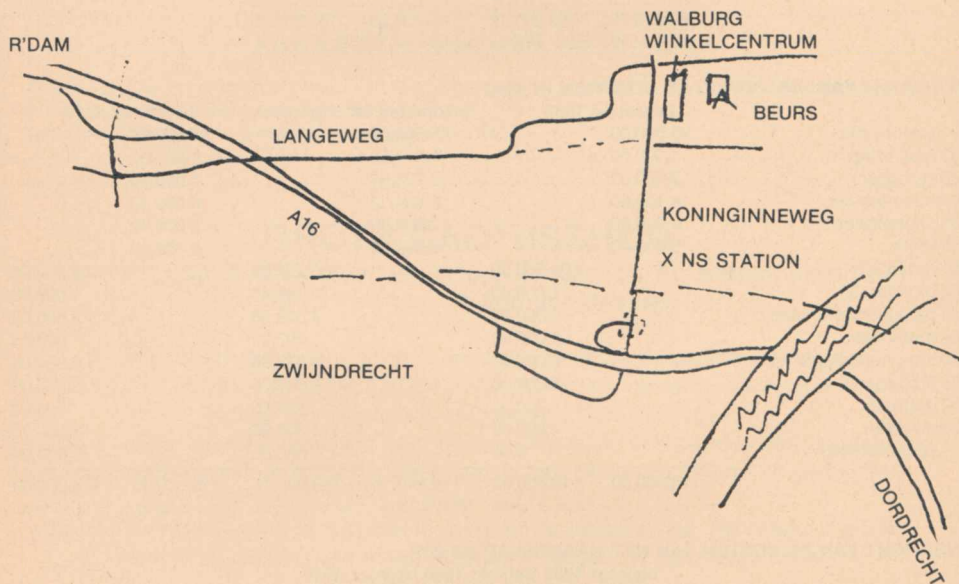
LEUCHTENBERGIA

21 april : Klein en groot door A. Liekens.
Plaats: "Dienstencentrum", Schoolstr. in Schilde. Aanvang: 20.00 uur.

PLANTENBEURS AFD. DORDRECHT

Wij organiseren deze op zaterdag 24 juni '89 in de zalen van het theater "De Uitstek", Norderstedtplein 10, Zwijndrecht. Achter winkelcentrum Walburg. Inlichtingen onder tel.nr.: 078-311191 t.n.v. Lia Bouma b.g.g. 078-171905 dhr. B. Mimpfen. De kosten zijn f 5,00 per vierkante meter en de toegang is gratis.

Lia Bouma

CACTUSKWEKERIJ J. MOLENDIJK

GROENEWEG 179, 2691 MN 's-GRAVENSANDE

Wegens te geringe belangstelling zijn wij alleen nog maar geopend op
vrijdag 28 april en zaterdag 29 april 1989 en
op vrijdag 23 juni en zaterdag 24 juni 1989.

Wij zijn geopend van 8 uur tot 16 uur.

Wij zijn niet meer open op andere dagen.

PERSONALIA

Op de jaarvergadering nam de afdeling Gouda afscheid van mev. Lia van de Burg-Broere als secretaresse van de afdeling. Tot haar opvolgster werd gekozen: mev. W.G.J. Maas, Westringdijk 34, 2841 LW Moordrecht. Tel.: 01827-3059.

Afdeling IJsselstreek:

Voorzitter : F.J. Warmenhoven, Tichelkuilen 208, 7206 BN Zutphen. Tel.: 05750-21674.
 Secretaris : A.J.D. Melcherts, Molenstraat 48, 7581 BP Losser. Tel.: 05423-84695.
 Penningmeester : H. Jacobs, Acacialaan 29, 7391 JV Twello. Tel.: 05712-71263.

FINANCIËEL OVERZICHT 1988.

	balans 1988		balans 1987	
001 bank en giro	21.523,34		22.239,13	
002 spaarrekening	105.773,43		105.710,77	
003 bezittingen cliché-fonds	14.958,62		15.418,14	
004 bezittingen Verkopen	14.947,41		13.399,23	
005 computer e.d.	5.304,01		484,00	
006 vorderingen	6.348,95		6.457,48	
007 vooruitbet. contributie		49.628,21		55.368,41
008 nog te betalen		11.906,76		562,75
009 vermogen f 107.320,79		- 456,80		+ 10.031,60
		107.777,59		97.745,99
	168.855,76	168.855,76	163.708,75	163.708,75
	=====	=====	=====	=====

OVERZICHT VAN INKOMSTEN EN UITGAVEN IN 1988

	begroting 1988		inkomsten en uitgaven		begroting 1989	
101 contributie	99.000,00		99.584,66		98.500,00	
102 inschrijfgeld	1.500,00		1.814,54		1.500,00	
103 verkopen	2.000,00		2.723,96		1.000,00	
104 advertenties	4.100,00		6.854,32		6.000,00	
105 clichéfonds	7.000,00		2.006,99		5.000,00	
106 rente	5.000,00		6.584,65		6.000,00	
201 tijdschrift		101.500,00		100.227,88		102.500,00
202 bibliotheek		1.800,00		2.048,40		1.800,00
203 bank/porto/incasso		4.000,00		4.328,88		3.500,00
204 materialen		1.000,00		397,08		500,00
205 Verg./reiskosten		6.000,00		5.878,98		5.500,00
206 propaganda		3.000,00		5.596,78		6.500,00
207 diatheek		300,00		826,00		500,00
208 diversen		1.000,00		1.092,96		1.000,00
winst/verlies		0,00		- 456,80		- 3.800,00
	118.600,00	118.600,00	119.940,16	119.940,16	118.000,00	118.000,00
	=====	=====	=====	=====	=====	=====

OVERZICHT VAN DE KOSTEN VAN HET MAANDBLAD (ad 201).

	begroot 1988		betaald 1988		begroot 1989	
001 drukwerk witte pagina's	58.000,00		58.162,20		58.000,00	
002 drukwerk gele pagina's	10.000,00		10.153,21		10.000,00	
003 adresseren Multidiensten	3.000,00		3.025,93		3.000,00	
004 portokosten	13.000,00		13.602,26		14.000,00	
005 verzendveloppen	3.500,00		2.077,60		3.500,00	
006 reiskosten redactie	2.000,00		1.914,15		2.000,00	
007 lytho-aanmaak	12.000,00		11.507,25		12.000,00	
	101.500,00		100.442,60		102.500,00	
	=====		=====		=====	

Verkopen ten gunste van het maandblad

- 214,72
 100.227,88
 =====

Volkel 22.1.89
 J. Vrenken

VERSLAG VAN DE ALGEMENE STUDIECLUB.

Kort verslag van de bijeenkomst d.d. 01-10-1988 van de algemene studieclub van Succulenta.

De bijeenkomst was in de kas en ten huize van de Hr. v.d. Hoeven een man die zich al ruim 30 jr. met cactussen bezig houdt.

De kas is wat anders ingericht dan bij de meeste van ons, de planten staan zo hoog mogelijk in de kas om optimaal van het licht te profiteren, de planten zagen er dus ook fantastisch uit.

Het theoretische deel van de dag bestond resp. uit:

- dia's uit Bolivia van vooral Sulco's en Lobivia's door Leo die, zoals we van hem gewend zijn uitstekend waren en voorzien van leerzaam en bruikbaar commentaar.

- reisverslag met een kort filmpje over de reis van Kik v. Boxtel en Johan Pot in Augustus gemaakt in Bolivia, na ongeveer 3 jr. voorbereiding en toelevens naar, was het grote moment daar. De reis was een succes met, dankzij hun grondige voorbereiding betrekkelijk weinig problemen en slechts enkele dagen verlies omdat het leven en het tempo er nu eenmaal anders is.

Het uitwerken van de waarnemingen en het gevonden zal nog wel enige jaren vergen.

- Hr. Rubingh start de discussie over de recentelijke samenvoegingen in de Chileense geslachten Pyrrhocactus, Thelocephala en Neoporteria door Ritter maar deze wordt wegens tijdgebrek verschoven naar de volgende bijeenkomst.

De volgende bijeenkomst zal 1 april om 11.00 uur bij de Fam. Abbenes in Den Helder zijn en ondanks de, voor velen grote afstand hopen we op een goede opkomst.

Rob de Groot

RUILEN ZONDER HUILEN 1989. NIEUWE STIJL

Heeft u zich al opgegeven bij mevr. van Die? Doe het snel, voor de kosten hoeft u het niet te laten en u leert beslist weer ander liefhebbers kennen.

Lees het artikel in het januarinummer nog eens door.

GROTE CACTUSSHOW

met meer dan 30.000 Succulenten te Wijnegem bij Antwerpen en dit op
12 - 13 - 14 en 15 mei aanstaande.

Deze cactustentoonstelling wordt ingericht door de Belgische vereniging

CACTUSSEN EN VETPLANTEN en dit ten huize van onze secretaris

Eduard Van Hoofstadt, Kasteellei 111 te Wijnegem.

Deze unieke privé-verzameling werd bijeengebracht in een periode van 38 jaar.

De verzameling staat gedeeltelijk uitgeplant in een serre van 200 m² en gedeeltelijk in open lucht.

De openlucht aanplanting is tamelijk groot en te bekijken van half mei tot einde september. De planten staan uitgeplant tussen de vele rotsstenen, zowel in de kas als in open lucht.

Veel aandacht wordt hier gebracht voor zaaien en zaailingen.

De vereniging zorgt eveneens voor een uitgebreide plantenverkoop in de zaal en tent, rechtover de tentoonstelling. Er is eveneens een uitgebreide materiaalstand aanwezig. Men kan er met guldens betalen.

U kan er beslist een mooie uitstap van maken. Drank, broodjes, wafels, enz. zijn aan matige prijzen te verkrijgen.

Deze tentoonstelling is iedere dag (12-13-14 en 15 mei) open van 10 tot 19 uur en de ingang is gratis. Er zijn geen parkeerproblemen.

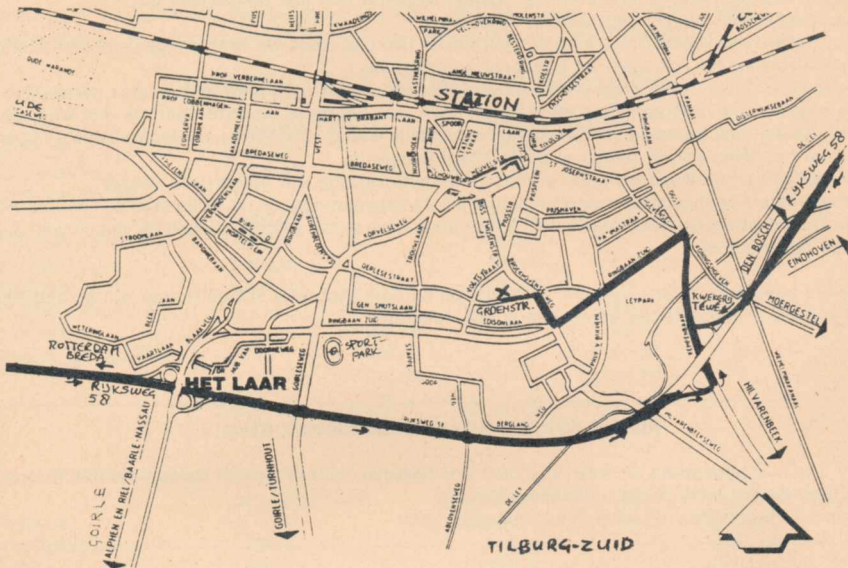
Alle informatie in verband met onze hobby kan er doorlopend bekomen worden.

Voor meer inlichtingen vraag je naar Eduard op het nummer 03/353.72.58.

Iedereen is hartelijk welkom.

RUILBEURS AFD. TILBURG

Op 27 mei 1989 organiseert de afd. Tilburg een ruilbeurs. Plaats: Evenementenhal, Groenstraat, Tilburg. Reserveringen bij dhr. K. v. Herpt, Ohmstraat 30, 5021 NJ Tilburg. Tel.: 013-436467. Entree bezoekers f 1,-. Tafelhuur f 3,- per meter met een max. van 5 meter. Zaal open voor opbouw tafels om 8.30 uur. Zaal open voor publiek 10.00-16.00 uur.

RUILBEURS AFD. HAARLEM

De afdeling Haarlem organiseert in het weekend van 6 en 7 mei weer haar jaarlijkse beurs en tentoonstelling in de Stadskweektuin aan de Kleverlaan 9 te Haarlem (nabij N.S. station en Ripperdakazerne). De kosten zijn f 5,- per tafel per dag. Inlichtingen bij H.J. Bertram, tel. 023-360365.

H.J. Bertram

GOUDSE CACTUSBEURS

In 1989 zal de Goudse Cactusbeurs gehouden worden op zaterdag 20 mei, wederom op het bekende adres:

Gebouw Kunstmin, Boekekade te Gouda.

De zaal gaat open voor deelnemers om 9 uur, publiek is welkom van 10.00 tot 15.00 uur. Tafelreservering voor 10 mei bij Herman Busser, tel. 01820-29135.

Als vorige malen krijgt u één plaats gratis, max. kunt u twee plaatsen reserveren (dat is een halve markt-kraam) voor f 10,- te voldoen in de zaal.

Herman Busser, voorz.

HOBBY-KWEKERIJ "ROERMOND"

Weg langs het Kerkhof 1, (nabij Kapel i/h Zand), 6045 AN Roermond, tel. 04750-19389.

Geopend iedere zaterdag van 11-17 uur, gesloten t/m 31 maart.

INTERNATIONALE PLANTENBEURS ZATERDAG 29 APRIL
U kunt nog inschrijven!! Zie Succulenta

OPEN DAG ZONDAG 28 MEI, 10-17 UUR.

TWEEDE BIJENKOMST WERKGROEP EPIPHYTISCHE PLANTEN.

Zaterdag 29 april zal de tweede bijeenkomst worden gehouden van de Werkgroep Epiphytische Planten. De bijeenkomst wordt gehouden bij F. Süplie, Weg langs het kerkhof 1, 6045 AN Roermond.

Programma:

- 10-11 uur : Ontvangst van de deelnemers met gelegenheid tot het bekijken van de collectie van F. Süplie, het kopen en ruilen van planten.
- 11-12 uur : Mogelijkheid tot het stellen van vragen over de verzorging en de cultuur van epiphytische planten.
- 12-13 uur : Vergadering m.b.t. de Werkgroep Epiphytische Planten. Dit punt kan eventueel wat uitlopen.
- 13-... uur : Mogelijkheid tot ruilen of kopen van planten, bezichtiging collectie, bekijken herbariummateriaal etc.

Niet leden van de WEP zijn van harte welkom, svp eerst aanmelden bij: F. Süplie, tel. 04750-19389 (na 20.00 uur).

WIE KAN MIJ HELPEN?

Toen ik onlangs mijn *Crassula argentea* een verzorgingsbeurt wou geven, bleek dat enkele kleine stammetjes zomaar afbraken, blijkbaar rot.

Ik heb onmiddellijk de pot leeggehaald en alles leek aangetast. Hetgeen van de wortels nog over was heb ik moeten wegsnijden.

Overal rond, tot zelfs in de stammen zaten witte wormpjes \pm 1 cm. groot en fors gerimpeld.

Al mijn boeken heb ik doorzocht maar nergens een oplossing gevonden. Men schrijft over bladstek maar nergens over stengelstek bij *Crassula*. Hoe kan ik de stammen redden waar ik \pm 5 cm heb moeten afsnijden.

Wat zijn de wormpjes, hoe komen ze daar zo plots en hoe kan ik ze voorkomen?

Mijn plant was ca. 10 jaar oud, 50 cm hoog en meerstammig, heeft nooit last gehad van insecten, werd op tijd verpot, had altijd een stenen pot en groeide tot hertoe echt voortreffelijk.

Ik heb ongeveer 200 planten, allen succulent, maar zo'n verlies heb ik nog nooit gehad.

Zou het mogelijk zijn om mij dringend een antwoord te verschaffen, zodat ik toch iets van mijn plant kan redden? Met heel veel dank bij voorbaat.

Heijlens Morena; Van Lierdestraat 41, 9470 Denderleeuw (België).

HET WORDT NU TIJD OM TE VERPOTTEN EN TE ZAAIEN EN TE PLANTEN

Elke bezoeker aan onze kwekerij krijgt bij aankoop op **alle** planten een aantrekkelijke **korting** (op vertoon van deze advertentie).

Wij hebben het meest complete assortiment van potten, grondsoorten, meststoffen en biologische hobbyproducten.

Vraag nu aan onze **gratis** zaadlijst, met meer dan 2000 soorten interessante planten en onze **gratis** materialenlijst.

Bloemen- en plantentuin

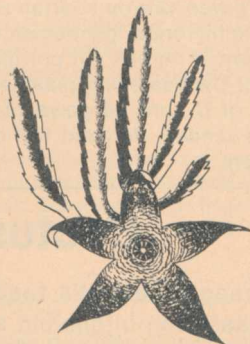
VAN DONKELAAR

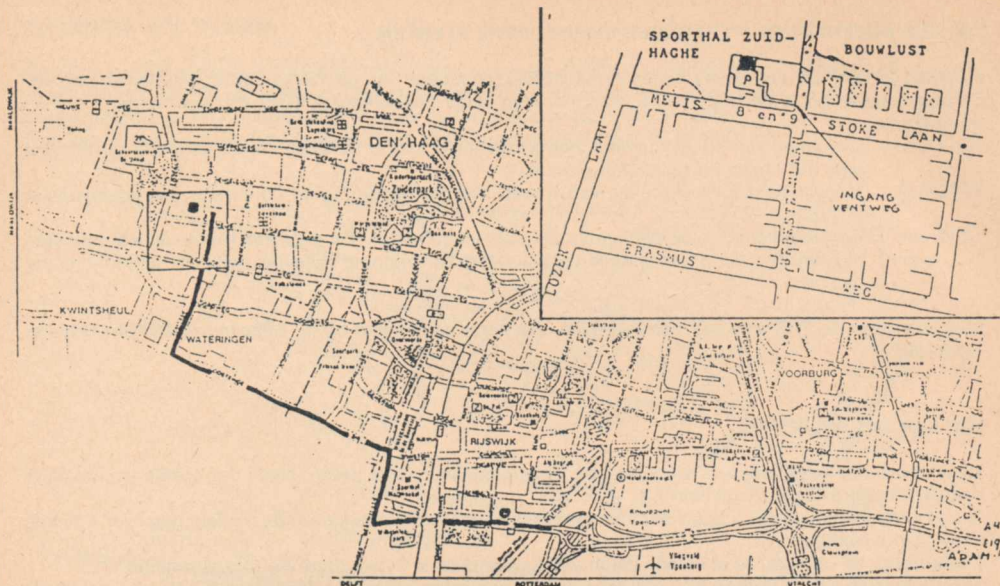
Werkendam

Laantje 1

Tel. 01835-1430

Giro 1509830

Routebeschrijving t.b.v. de lezingen georganiseerd door de afdeling Den Haag op 27 maart a.s. Voor meer informatie zie het februari-nummer of tel.: 070-935208.

INTERNATIONALE PLANTENBEURS ROERMOND

Zaterdag 29 april organiseert de werkgroep Epiphytische Planten een ruilbeurs te Roermond. Het evenement wordt gehouden bij Hobbykwekerij "Roermond", Weg langs het Kerkhof 1. Er is gezorgd voor overdekte marktkramen die te huur zijn voor f 7,50/mtr. voor liefhebbers en f 100,-/mtr. voor handelaren. Deelname door storting van het bedrag op AMRO-rekening 49.70.52.539 t.n.v. F. Süplie. Indien gewenst wordt een gratis plattegrond verzonden door: F. Süplie, Weg langs het Kerkhof 1, 6045 AN Roermond. Tel.: 04750-19389 (na 20.00 uur).

CLICHÉFONDS

De grootste drukte van de zaadbestellingen is nu voorbij. Hierdoor kunnen we nu een overzicht geven van de soorten waarvan nog voorraad is.

Van de hieronder genoemde soorten kunt U nog porties bestellen. Van **alle** genoemde soorten kunt U nu ook vijf porties bestellen voor de prijs van vier porties.

U kunt Uw bestelling plaatsen op een bestelformulier uit het Decemernummer van Succulenta of U kunt de gewenste soorten op een papier vermelden en dat naar onderstaand adres zenden. Vermeld wel of U direct betaalt, of de zaden op rekening toegezonden wilt hebben.

Cactuszaden en Tillandsia's

Vraag onze gratis zaadlijst met meer dan 3000 soorten en variëteiten aan.

Naast een uitgebreid assortiment cactuszaden vindt u ook: Euphorbia, Pachypodium, Acave, Yucca, Cycas, Datura, Eucalyptus, Passiflora, Conophytum, Lithops, Mesembryanthemum, Musa-Bananen, Palmen, Palmvarens en nog vele andere zaden van (Succulente) planten. Tevens een groot assortiment Tillandsia's.

C. Köhres

Wingertstraße 33 - D-6106 - Erzhausen/Darmstadt.

Voor mensen die belangstelling hebben voor grotere hoeveelheden zaden: Van een aantal soorten beschikken we nog over vele zaden. Belt U eens of schrijft U eens om informatie omtrent soorten en prijzen. (Tel. 077-510502).

Van onderstaande soorten kunt U nog zaden bestellen:

ACA 01 t/m 10; ANC 01, 04, 05; ARI 01 t/m 03; ARR 01; AST 04, 06 t/m 14; BLO 03; BRI 01 t/m 05; BUI 01 t/m 04; CAR 01; CEC 01; CER 01, 02; CLE 01, 07; COA 02 t/m 04; COE 01; COP 05, 06, 09; COR 01; COY 01 t/m 03, 05 t/m 07, 11, 15, 16; DIC 01, 03 t/m 15; DOL 01; ECA 01; ECC 01, 03 t/m 12, 14 t/m 21, 23 t/m 35; 37 t/m 45, 47 t/m 57; ECF 03, 06, 07, 09 t/m 13; ECM 03, 04, 06; ECN 01 t/m 03, 05, 06; ERC 01, 03 t/m 06; ERE 01; ESC 08, 09, 11, 12; FER 01, 02, 04 t/m 08, 10 t/m 12; FRA 01, 03 t/m 10; GYC 06, 09; GYM 01 t/m 11, 13, 15 t/m 19, 21, 23, 24, 26 t/m 28, 30, 33, 36, 39, 40, 42, 44 t/m 47, 49, 51 t/m 54; HAM 01 t/m 05; HEL 01 t/m 04, 06 t/m 08; HIL 01; HOM 01; HOR 01; KRA 01 t/m 03; LEA 01; LER 01; LOB 01 t/m 04, 06 t/m 10, 13 t/m 21, 23, 24, 27 t/m 30; MAL 01 t/m 09, 12 t/m 16, 18 t/m 26, 29, 30, 32, 35, 36, 37, 40, 41, 43 t/m 49, 51, 53 t/m 56, 58 t/m 60, 62 t/m 70, 72 t/m 80, 83 t/m 88, 90 t/m 104, 106 t/m 112; MEL 01 t/m 57, 59; MIA 01 t/m 04; NBE 01; NBU 01; NCH 01, 03, 04, 06 t/m 21; NEG 01; NEP 01 t/m 12; NOT 05 t/m 07, 09, 11, 13, 17, 18, 20, 21; OBR 01; OPU 01 t/m 04; Ore 01 t/m 04; ORO 01; PAR 01 t/m 15, 18 t/m 22, 24, 26 t/m 32, 34 t/m 37; PED 01; PHE 01; PIL 01 t/m 14; PSL 04 t/m 06, 08, 09; PYR 03 t/m 06; REB 02 t/m 30; ROC 01, 02, 04; SCL 01; STE 01; STO 01; SUB 01; SUL 01 t/m 09, 11 t/m 19; THE 01, 05 t/m 10, 12 t/m 15, 17, 20; TRI 01 t/m 12; TUR 01, 02, 05, 06, 08, 10, 13; UEB 01 t/m 03; UTA 01; VAT 01; WEB 01; WEI 01 t/m 03, 05 t/m 14, 16; WIG 02, 04 t/m 06; WIL 01; AC 01; AG 01 t/m 07; 11 t/m 15, 18, 19; AO 02 t/m 04, 06; AL 01 t/m 06; AN 01 t/m 08, 10 t/m 16; AR 02 t/m 05; BO 01; BU 01; CI 01; (CN (Conophytum) 01 t/m 06, 08 t/m 10; CO (Cotyledon) 01 t/m 04; DA 01; DT 01; DN 03; DR 01 t/m 03; DU 01, 02; DY 01; EU 01, 02, 05; FE 01 t/m 03; FI 01; GI 01, 02; HE 01 t/m 03; LI 02 t/m 07, 11, 12, 14, 15, 17 t/m 23; NO 02, 03; OO 02; SA 01; SC 02; ST 01; TA 01 t/m 03.

De Gemengde zaden zijn alle nog voldoende leverbaar.

J.A. Schraets, Beheerder Clichéfonds
Tegelseweg 131, 5912 BD Venlo

VRAAG EN AANBOD

Opendeurdag van cactussen, vetplanten, rotsplanten bij: Mevr. Desender-Bruneë Myriam, voorzitter van de Int. cactusclub van België, C. Barbierlaan 9, 8021 Loppem. Iedereen hartelijk welkom (dicht bij Brugge, afrit 7bis nemen als je van de autostrade komt).

Opgaven voor het mei-nummer moeten vóór 15 april bij de heer **M. de Bekker, Kraayeven 1, 5386 LH Geffen** zijn. Leden van Succulenta mogen per jaar éénmaal gratis een advertentie zetten in deze rubriek. Alleen advertenties de hobby betreffende worden opgenomen.

Te koop: Förster-Rümler: Handbuch der Kakteenkunde (zeer goede reprint); Taylor: The genus Echinocereus; Backeberg: Die Cactaceae Band VI; Succulenta 1930-1936; Haage: Kakteen A-Z en wat kleinere boeken.

Gevraagd: Buitenlandse literatuur in het algemeen, Succulenta 1929 en eerder en Backeberg Band I. H. van der Beek, Louise de Colignylaan 12, 2341 CJ Oegstgeest. Tel.: 071-155205.

Gevraagd: Tegen vergoeding portokosten een stek van Phyllocactus phyllantoides en andere Phyllocactus hybriden. G. Schonewille, Pr. Beatrixlaan 144, 2286 LD Rijswijk Z.H. Tel.: 070-941745.

SOUTHWEST SEEDS

CACTUSSEN- EN VETPLANTENZADEN
Schrijf vandaag nog voor gratis zaadlijst

DOUG & VIVI ROWLAND
200 Spring Road • Kempston, Bedford • England MK42-8ND
Telephone Bedford (0234) 58970

Te koop: Al. kas 5 x 2 m. met ca. 200 stuks 15-jarige cactussen, div. toebehoren w.o. gaskachel met thermostaat. Th. Linderman, Nachtegaalstraat 34, 7587 AX de Lutte (O). Tel.: 05415-1201.

Te koop: Ca. 150 stuks cactussen in diverse soorten. Te bevragen bij O. op 't Eijnde, Bisonstraat 44, 5421 EE Gemert. Tel.: 04923-64978.

Opendeurdagen Cactusweelde Turnhout, 27 en 28 mei 1989. Cuijpers Fr., Fonteinstraat 18, Turnhout 014/417065; Delocht Fr., Raafuinweg 3, Ravels, 014/655810; Huygaerts M., Steenweg op Oosthoven 39, Turnhout 014/418735; Lenaerts A., Leiseinde 46, Turnhout 014/418268; Moeskops F., Steenbakkerslaan 21, Turnhout 014/413602; Van Tulden L., Meibloemstraat 10, Turnhout 014/415022; Verhaegen J., Schoolstraat 26, Turnhout 014/417808.

BLADKAKTUS

Binnenlandse en buitenlandse boeken steeds voorradig. Wij bestellen graag voor U.

Vraag onze Bladkactus, een lijst met succulente literatuur aan.

NATUUR & BOEK Bankastr. 10
2585 EN 's-Gravenhage
tel. 070-505648.

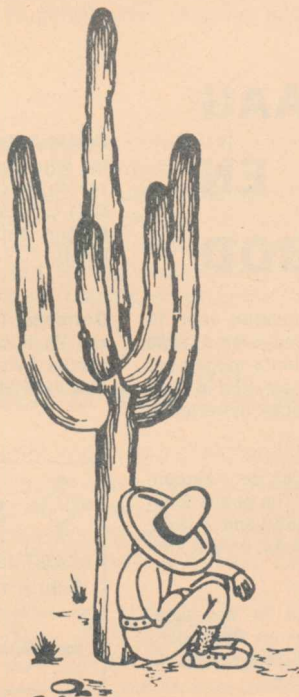
CACTUSKWEKERIJ

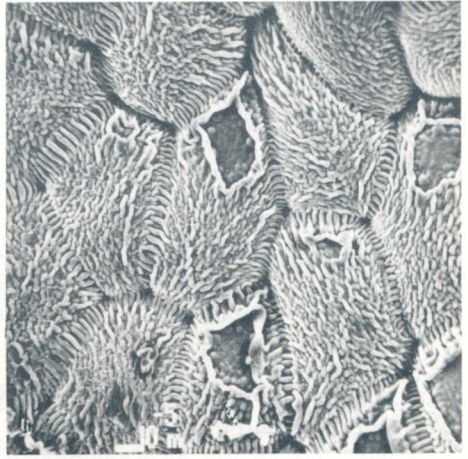
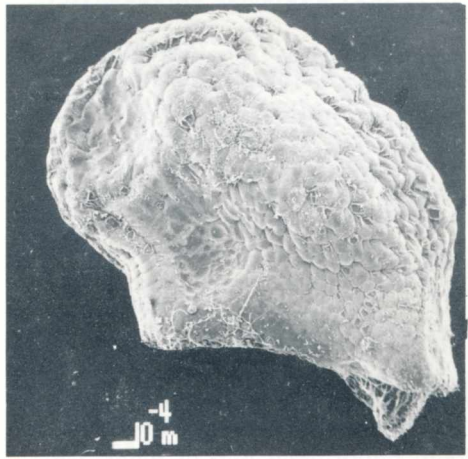
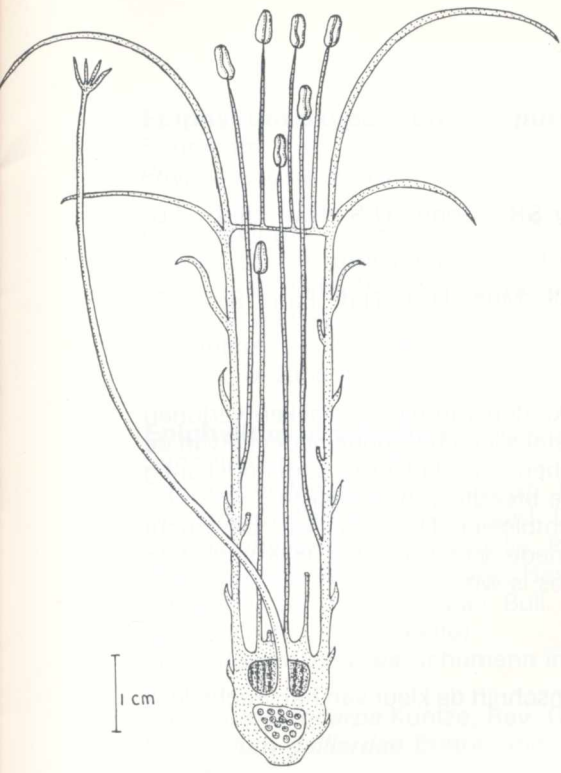
Special Plants

H. de Vries, Folgeralaan 2B
Drachten, tel. 05120-20699

Kas open:

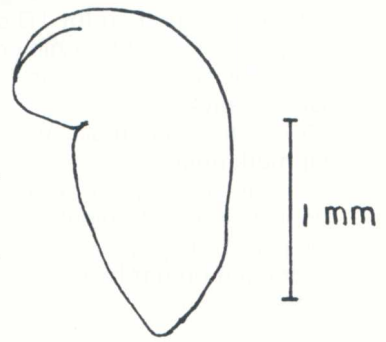
di. t/m vrij. van 10.00-18.00 uur
zaterdag van 10.00-17.00 uur
maandag gesloten

2	1
3	4
	5

1. *Matucana fruticosa*, cultuurplant. Foto: R. Bregman.
 2. *Matucana fruticosa*, lengtedoorsnede van de bloem (cultuurplant).
 3. *Matucana fruticosa* (cultuurplant), SEM-opname van het zaad in zijanzicht; ventrale zijde links, dorsale zijde rechts; vergroting 55x.
 4. *id.*, detail van de testa; vergroting 600x.
 5. *id.*, (Köhres, 1984), embryo.
- Voor een tekening van de lengtedoorsnede van het zaad wordt verwezen naar deel IV. *Succulenta nov.* 1986, blz. 244.
- SEM-foto's en tekeningen: R. Bregman.

Het geslacht *Epiphyllum* (IV)

FRANK SÜPLIE

Epiphyllum lepidocarpum (Web.) Br.&R., Contr. U.S. Nat. Herb. 16: 257. 1913.

Synoniem:

Phyllocactus lepidocarpus Weber, Bull. Mus. Hist. Nat. Paris 8: 462. 1902.

Beschrijving:

Oude takken verhoutend; ook de onderkanten van nieuwe takken vertonen dit verschijnsel, dit gedeelte betreft meestal alleen het ronde gedeelte van de takken. Later doorgegroeiende takken hebben een bladvorm, soms driekantig van vorm, dik maar niet onbuigzaam. De breedte van de takken is 2-3 cm. De bloemen zijn 20 cm lang, wit. Nachtbloeier. De stijl is wit. De vrucht wordt tot 9 cm lang en tot 4 cm in doorsnede, violetrood. Op de vrucht zitten enkele langere schubben. Het vruchtvlees is wit.

Groeiplaats:

Nabij Cartago, Costa Rica.

Opmerkingen:

Wercklé, die deze soort destijds vond, omschrijft de kleur van het vruchtvlees als karmozijnrood.

Epiphyllum oxypetalum (De Candolle) Haworth, Phil. Mag. 6: 109. 1829.

Synoniemen:

Cereus oxypetalus De Candolle, Prodr. 3: 470. 1828.

Cereus latifrons Pfeiffer, Enum. Cact. 125. 1837.

Phyllocactus oxypetalus Link in Walpers, Repert. Bot. 2: 341. 1843.

Phyllocactus latifrons Link in Walpers, Repert. Bot. 2: 341. 1843.

Phyllocactus grandis Lemaire, Fl. Serr. 3: 255b. 1847.

Phyllocactus guyanensis Brongnart in Labouret, Monogr. Cact. 416. 1853.

Epiphyllum acuminatum Schumann in Martinus, Fl. Bras. 4²: 222. 1890.

Phyllocactus acuminatus Schumann, Gesamtb. Kakteen 213. 1897.

Epiphyllum grande Britton & Rose, Contr. U.S. Nat. Herb. 16: 257. 1913.

Beschrijving:

Krachtige, tot 3 m hoge, vertakkende soort. Takken plat en dun, 10-12 cm breed, langwerpig. De soort maakt een vrij grote, crêmekleurige tot witte bloem, 20-25 cm in doorsnede. De bloem hangt altijd min of meer. De bloembuis is 13-15 cm lang, tot 1 cm doorsnede, rood. De sepalen zijn rood tot amberkleurig en tot 10 cm lang. De stijl is vrij dik en tot 20 cm lang. De talrijke stempellobben zijn crêmekleurig. De vrucht is rood en langwerpig van vorm. De zaden zijn zwart.

Groeiplaats:

Mexico tot Guatemala, Venezuela en Brazilië.

Opmerkingen:

Een van de meest gekweekte botanische soorten. Dit komt waarschijnlijk door de vrij grote bloemen en de relatief gemakkelijke cultuur van de plant. De plant in mijn verzameling groeit vrij snel en moet ieder jaar worden teruggesneden omdat hij tegen het glas groeit. De mooiste bloem van de botanische soorten.

Epiphyllum oxypetalum var. **purpusii** (Mgt.) Backbg.

Synoniem:

Phyllocactus purpusii Weingart, Monatschr. Kakteenk. 17: 34. 1907.

Beschrijving:

Takken aan de groeipunt rond. Buitenste bloemblaadjes altijd purper gekleurd. Aan de basis van de bloemkroon zitten vele schubben die deze basis helemaal bedekken. Aangename geur van de bloemen.

Groeiplaats:

Mexico, Orizaba nabij Sta. Ana.

Epiphyllum phyllanthus (Linnaeus) Haworth, Syn. Pl. Succ. 197. 1812.

Synoniemen:

Cactus phyllanthus Linnaeus, Sp. Pl. 469. 1753.

Opuntia phyllanthus Miller, Gard. Dict. ed. 8. No. 9. 1768.

Cereus phyllanthus De Candolle, Prodr. 3: 469. 1828.

Phyllocactus phyllanthus Link, Handb. Erkenn. Gewächse 2: 11. 1831.

Rhipsalis macrocarpa Miquel, Bull. Sci. Phys. Nat. Néerl. 1838: 49. 1838 (voor het grootste gedeelte).

Rhipsalis phyllanthus Schumann in Martius, Fl. Bras. 4²: 298. 1890 (gedeeltelijk).

Hariota macrocarpa Kuntze, Rev. Gen. Pl. 1: 263. 1891.

Epiphyllum gaillardae Britton and Rose, Contr. U.S. Nat. Herb. 16: 240. 1913.

Phyllocactus gaillardae Vaupel, Monatsschr. Kakteenk. 23: 87. 1913.

Beschrijving:

Lange takken; hoofdtakken slank, rond of drie- tot vierkantig, overgaand in platte dunne takken die lichtgroen van kleur zijn en een purperen rand hebben, maximaal 7 cm breed. Deze takken vertonen duidelijke ronde inkervingen. De bloembuis is 25 tot 30 cm lang, slank. De bloemkelk is maximaal 25 mm lang, witachtig. De stijl is witachtig en iets langer dan de lengte van de bloembuis. De stempel bestaat uit enkele lobben die eveneens witachtig zijn. De ongeveer 7 tot 9 cm grote, rode, langwerpige vrucht heeft 8 duidelijke ribben. De pulp is wit, waarin talrijke grote zwarte zaden.

Groeiplaatsen:

Panama tot Brits-Guyana, Bolivia, Peru, Brazilië en Paraguay.

Epiphyllum phyllanthus var. **boliviense** (Web.) Backbg.

Synoniem:

Phyllocactus phyllanthus boliviensis Weber, Dict. Hort. Bois, 957. 1898.

Beschrijving:

Wijkt af van de var. *phyllanthus* door de kleinere bloem van maximaal 3 cm doorsnede, rijkbloeiend. De bloemvorm is ook meer stervormig. Stamper rood.

Groeiplaats:

Bolivia, bij Santa Cruz.

Epiphyllum phyllanthus var. **paraguayense** (Web.) Backbg.

Synoniem:

Phyllocactus phyllanthus paraguayensis Weber, Dict. Hort. Bois, 957. 1898.

Beschrijving:

Takken tot 1,5 m lang. Bloem zuiver wit, stamper lichtrood tot wit, vrucht karmijnrood.

Groeiplaats:

Paraguay, in de Cordillera de los Altos en op andere plaatsen.

Epiphyllum phyllanthus var. **columbiense** (Web.) Backbg.

Synoniem:

Phyllocactus phyllanthus columbiensis Weber, Dict. Hort. Bois, 957. 1898.

Beschrijving:

Takken kleiner en smaller. Bloembuis maar maximaal 6 cm lang.

Groeiplaats:

Columbia, ten oosten van de Rio Magdalena in bossen.

Epiphyllum phyllanthus var. **rubrocoronatum** Kimn.

Beschrijving:

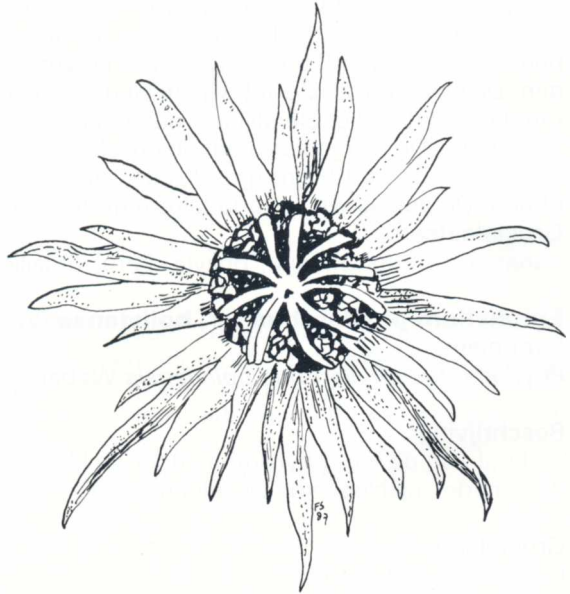
Wijkt af door de tot 11 cm brede bloemen en de felrode meeldraden.

Groeiplaatsen:

Panama, Columbia en Ecuador.

Epiphyllum pittieri: bloemknop en bloem.

Tekeningen van de schrijver

Epiphyllum pittieri (Web.) Br.&R., Contr. U.S. Nat. Herb., 16: 258. 1913.

Synoniem:

Phyllocactus pittieri Weber, Dict. Hort. Bois, 957. 1898.

Beschrijving:

Takken dun en plat, tot 3 m lang, maximaal 8 cm breed, zwak ingesneden. De bloem is relatief klein. De bloembuis is ongeveer 8 cm lang, wit tot groen-wit. Op deze bloembuis zitten enkele kleine rode schubben. Sepalen 4-4,5 cm lang, smal. De kleur van de sepalen is geelgroen, de buitenste hebben een rode gloed. De petalen zijn wit en iets korter dan de sepalen. De witte stuifmeeldraden staan in twee rijen ingeplant en zijn iets langer dan de stijl. Deze stijl is van boven wit en naar onderen rood of purper. Het ovarium is bezet met enkele kleine rode schubben. De vrucht is 2 cm lang, donkerrood. De zaden zijn zwart.

Groeiplaats:

Costa Rica, bij het plaatsje Zent.

Opmerkingen:

Deze soort bloeit vrij vroeg in het jaar en wel in januari, maar ook in andere maanden kan hij bloeien. De bloemen zijn de kleinste binnen het geslacht *Epiphyllum*.

*
* *

Wat weet u van botanische nomenclatuur? (IV)

BAREND OVERSTEGEN

Volgens de Code is publikatie van een naam pas effectief na openbare verspreiding in de vorm van drukwerk. Drukwerk moet in elk geval aan alle botanische instituten met bibliotheken, die voor plantkundigen toegankelijk zijn, verzonden worden. Elke andere wijze van publiceren is ongeldig. Dus ook het publiceren van nieuwe namen in catalogi van handelaren, zaadruilijsten en niet-wetenschappelijke geschriften. De datum waarop de geldige publikatie van kracht is, is normaliter de dag waarop het drukwerk van de uitgever beschikbaar komt voor openbare distributie. Drukwerk dat alléén met de geconserveerde planten samengaat vormt nog geen geldige publikatie, doch wordt dit pas als het ook onafhankelijk van de planten op bovengenoemde wijze verspreid wordt. De naam van een taxon is pas wettig als aan de volgende punten is voldaan: De publikatie is geldig en officieel van kracht; de naam voldoet aan de regels van de nomenclatuur; de publikatie van de naam gaat vergezeld van een Latijnse beschrijving of diagnose van het betreffende taxon, of van een referentie naar een eerder op geldige wijze gepubliceerde beschrijving; de rang van het taxon is duidelijk aangegeven; het taxon dat er in rang boven staat is reeds eerder gepubliceerd of werd gelijktijdig gepubliceerd; het nomenclatorische type van de naam is duidelijk aangegeven; de naam van de auteur is aan het taxon toegevoegd, al of niet gevolgd door een jaartal van publikatie. Eventuele veranderingen van de oorspronkelijke spelling van een naam of epitheton op een later tijdstip veranderen de datum van publikatie niet. Een **nieuwe combinatie (comb. nov.)**, of een **erkend substituut (nom. nov.)** voor een eerder op geldige wijze gepubliceerde naam is pas wettig als het basioniem, of het vervangen synoniem duidelijk genoemd wordt met een volledige en rechtstreekse verwijzing naar auteur en oorspronkelijke publikatie, inclusief bladzijde en datum.

Namen van auteurs mogen afgekort worden, zoals L. voor Linné, Werd. voor Werdermann. Als twee auteurs gezamenlijk publiceren, worden beide namen vermeld, samengevoegd door het woord 'et', of het teken '&'. Zijn er meer auteurs, dan wordt alleen de eerste naam genoemd, gevolgd door 'et al.'. Als een auteur een taxon op geldige wijze publiceert en de naam van het taxon toeschrijft aan iemand anders, dan wordt de naam van die andere persoon gevolgd door de naam van de publicerende auteur met 'ex' (= naar, volgens, overeenkomstig) als tussenvoegsel. Als de naam en de diagnose van één auteur afkomstig zijn en deze worden in het werk van een andere auteur gepubliceerd, dan zal de naam van de eerste persoon gevolgd door de naam van de tweede met tussenvoegsel 'in', tevens onder vermelding van plaats en datum van publikatie. Als men een geslacht, of een taxon van een lagere rang, in rang verandert met behoud van naam of epitheton, dan blijft de naam van de auteur van de oorspronkelijke naam (basioniem) van het taxon tussen haakjes staan vóór de naam van de auteur die het taxon verandert. Dit geldt ook als een taxon van een rang lager dan geslacht, met of zonder verandering van rang, naar een ander geslacht of andere soort overgebracht wordt. In geval dat een naam, die wegens een eerder homoniem onwettig is, als synoniem genoemd wordt moet de aangehaalde naam gevolgd worden door de naam van de auteur van het eerder homoniem voorafgegaan door het woord 'non' liefst met de datum van publikatie. Soms kan het raadzaam zijn ook de namen van de auteurs van elk ander homoniem te vermelden voorafgegaan door het woord 'nec' (= ook niet). Enkele voorbeelden van bovengenoemde zijn; *Pediocactus simpsonii* (Engelm.) Br. & R. var. *caespiticus* Backbg.; *Gymnocalycium riojense* Fric ex Pazout in Pažout, Valniček & Subík 'Kaktusy' 132, 65 1960.; *Bartlingia* Brongn., Ann. Sci. Nat. (Paris) 10: 373 (1827), non Reichb. 1824, nec Muell. 1882.

In de literatuur kan achter de naam van een taxon één van de volgende afkortingen voorkomen:

nom. alt.	nomen alternativum	- alternatieve naam
nom. ambig.	nomen ambiguum	- dubbelzinnige naam
nom. confus.	nomen confusum	- verwarrende naam voor verscheidene taxa gebruikt
nom. cons.	nomen conservandum	- door de Code vastgelegde en beschermde naam die niet gewijzigd mag worden ook al is ze niet overeenkomstig de regels
nom. dub.	nomen dubium	- onbetrouwbare naam van niet te verklaren afkomst
nom. err.	nomen errorum	- foutieve naam
nom. illeg.	nomen illegitimum	- onwettige, dus overbodige en niet erkende naam
nom. inval.	nomen invalidum	- niet geldig gepubliceerde naam
nom. legit.	nomen legitimum	- wettelijk erkende naam
nom. nov.	nomen novum	- nieuw gepubliceerde naam en erkend substitueert voor eerdere naam
nom. nud./n.n.	nomen nudum	- zonder beschrijving gepubliceerde dus niet erkende naam
nom. obsc.	nomen obscurum	- naam van onbekende afkomst
nom. prov.	nomen provisorium	- voorlopige naam wachtend op geldige publikatie
nom. rej.	nomen rejiciendum	- verworpen naam van taxon dat geen type heeft
nom. sol.	nomen solum	- naam zonder beschrijving; is gelijk aan nom. nud.

nom. superfl.	nomen superfluum	- volgens de regels bij publikatie overbodige naam - dus onwettige naam
nom. tant.	nomen tantum	- alleen maar een naam
nom. triv.	nomen triviale	- gewoon soortepitheton, volksnaam
nom. usit.	nomen usitatum	- gebruikelijke naam
comb. inval.	combinatio invalida	- niet geldig gepubliceerde combinatie
comb. nov.	combinatio nova	- nieuw gevormde combinatie
gen. nov.	genus novum	- nieuw geslacht
spec. nov.	species nova	- nieuwe soort
stat. nov.	status novus	- nieuwe uit eerder gepubliceerde naam of epitheton gevormde naam
descr. nov.	descriptio nova	- nieuwbeschrijving
typ. cons.	typus conservandus	- beschermd type; een beschermde naam kan onder bepaalde omstandigheden samengaan met een ander type dan door de auteur gebruikt
pro hyb.	pro hybrida	- als hybride genoemde naam
pro sp.	pro species	- als soort genoemde naam
pro syn.	pro synonymum	- als synoniem genoemde naam
pro var.	pro varietas	- als variëteit genoemde naam
p. p.	pro parte	- gedeeltelijk
sens.	sensu	- in de betekenis van
s. ampl.	sensu amplificato	- in uitgebreide betekenis
s. lat. / s. l.	sensu lato	- in ruime betekenis
s. str.	sensu stricto	- in beperkte betekenis
s. n.	sine numero	- zonder nummer
s. comb.	sine combinatione	- epitheton zonder geslachtsnaam
s. descr.	sine descriptione	- zonder beschrijving (n.n.)
excl. gen.	excluso genere	- met uitsluiting van geslacht
excl. sp.	exclusa specie	- met uitsluiting van soort
excl. var.	exclusa varietate	- met uitsluiting van variëteit
emend. / em.	emendavit*)	- hij verbeterde (het taxon)
mut. char.	mutatis characteribus	- met de kenmerken veranderd
etiam v.	etiam vice	- zie ook
CFR. / cf.	confer	- vergelijk met
aff.	affinis	- verwant aan
auct. non	auctorum non*)	- niet van de auteur...
auct. nonn.	auctorum nonnullorum	- van enkele auteurs
auct. div.	auctorum diversorum	- van verscheidene auteurs

*) gevolgd door de naam van de auteur.

(wordt vervolgd)

*
* *

BOEKBESPREKING

Die Mammillaria. Übersicht über die Arten, Varietäten und Synonieme der Mammillarien und verwandter Gattungen, door Dr. Bernd Hofmann et al., uitgave Zentrale Arbeitsgemeinschaft Mammillarien beim Kulturbund der DDR.

In deel 3 van dit losbladig systeem, dat als het zo door gaat, de opvolger van Craigs boek zal worden, komen de volgende onderwerpen aan de orde: *M. candida* var. *caespitosa*, *M. melanocentra* var. *runyonii*, de *M. uncinata*-vormen, alle synoniemen van *M. beneckeii*, *M. schumannii*, *M. poselgeri*, *M. mystax*, *Coryphantha macromeris* en *Escobaria emskoetteriana*.

Foto's van de schrijver

X Graptopetalum 'Silver Star'

W.J.M. STERK

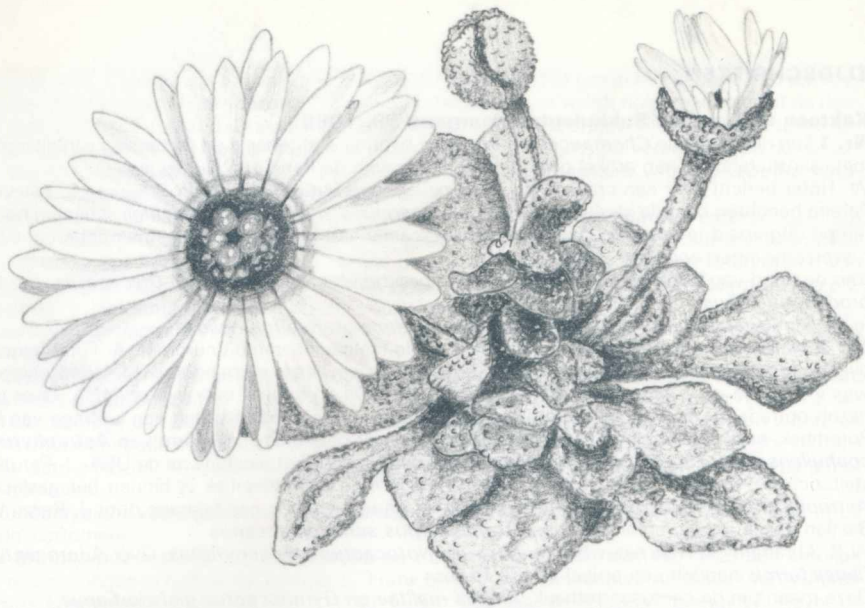
Sinds enkele jaren is deze interessante kruising tussen *Graptopetalum filiferum* en *Echeveria agavoides* op succulentenbeurzen aanwezig. Dat is geen wonder; het fraaie plantje maakt uitlopers, die aan het moederplantje al wortels krijgen. Ook wortelt ieder afgebroken blaadje.

Het rozet is hoogstens 8 cm in diameter. De wat teruggebogen blaadjes zijn 5 cm lang, 1 cm breed en 0,7 cm dik. Aan de punt loopt het in een haartje uit. De kleur is zilverig grijsgroen, vandaar de naam. Na een jaar komt dit plantje reeds in bloei. Ik had er al niet zulke hoge verwachtingen van; de bloempjes (bleekroze met wat groen) aan de twintig centimeter lange stengel bevestigden dat. Deze bloempjes lijken wat de vorm betreft meer op bloemen van *Echeveria* dan op die van *Graptopetalum*. Van het plantje blijft na de bloei niet veel moois meer over. We kunnen het beter wegdoen en uit de stekjes nieuwe kweken.

Het plantje is uit de Verenigde Staten afkomstig, maar ook in Nederland is het uit dezelfde ouders gewonnen.

Als plantje is het een makkelijk groeiende aanwinst, zeer geschikt voor het opmaken van bakjes.

Wevestraat 89, 5708 AE Helmond

Mesembryanthemaceae (LXII)

FRANS NOLTEE en ARIE DE GRAAF †

Pherolobus maughanii

Tekening A. de Graaf

Naar een afbeelding in Herre,

The Genera of the Mesembryanthemaceae

97. *Pherolobus* N.E. Brown

(afgeleid van het Griekse pherein = voortbrengen en lobos = uitsteeksel).

Dit geslacht van éénjarige planten, dat bovendien monotypisch is, is waarschijnlijk niet in cultuur.

De enige soort, *Pherolobus maughanii*, is volgens de systematiek nauw verwant aan soorten uit het geslacht *Micropterum*. Uiterlijk hebben zij er evenwel niet veel van weg. *Pherolobus maughanii* lijkt in zijn uiterlijke verschijningsvorm wel enigszins op een *Titanopsis*. De spatelvormige bladeren vormen een rozet. Ze zijn bezet met papillen en de bovenzijde is convex, dus min of meer lepelvormig.

De bloemen zijn tamelijk langgesteeld en bleeklila van kleur met een purperen hart. Op het vruchtbeginsel bevinden zich 5 knotsvormige uitsteekfels (zie de verklaring van de naam) die dezelfde purperen kleur hebben. Ongetwijfeld een prachtige en tevens bijzondere bloem. Jammer dat er nimmer zaad van wordt aangeboden.

Het natuurlijke verspreidingsgebied ligt in de Kaapprovincie, in het Calvinia-district.

98. *Phyllobolus* N.E. Brown

(afgeleid van het Griekse phyllon = blad en bolos = hoop, massa).

Hiervan vermelden we alleen de naam, aangezien deze in oudere boeken en artikelen nog wel eens voorkomt.

Door mevrouw Dr. Louisa Bolus is het geslacht echter teruggebracht tot een ondergeslacht van *Sphalmanthus* en derhalve daarmee synoniem.

(wordt vervolgd)

Kakteen und andere Sukkulente, jaargang 39, 1988

Nr. 1 Een rijkbloeiende *Chamaecereus silvestrii*-hybride is afgebeeld op de omslag van dit nummer, aansluitend op een artikel over deze hybriden van de hand van E. Kleiner.

W. Höfer bericht over een cristaat-bloem in zijn *Sulcorebutia crispata*. P. Braun en E. Esteves Pereira berichten over de sterk bedreigde *Uebelmannia's*; met name *U. buiningii* schijnt in hoog tempo uitgeroeid te worden. Over een nieuwe manier van bestrijding van rouwmuggen in cactusverzamelingen bericht R. Oeser.

Van de hand van Diers en Esteves is de nieuwbeschrijving van alweer een *Discocactus*, n.l. *D. prominentigibbus*.

In de cactuscartotheek deze keer *Pereskia weberiana* en *Rebutia heliosa*.

Nr. 2 *Mammillaria ascensionis* is afgebeeld op de titelpagina van dit nummer. A. Fürst bericht over de maatregelen, die hij nam om de stookkosten in zijn kas te verminderen. M. Wohlschlager was in Mexico op zoek naar *Mammillaria rubrograndis* en bericht over zijn ervaring. Over ritmisch optredende bewegingsverschijnselen bij *Wilcoxia schmollii* handelt een bijdrage van S. Porembski en C. Neinhuis. P. Schätzle stelt een zuiver geel bloeiende vorm van *Astrophytum coahuilense* voor. E. en A. Lutz schrijven over hun reis door het westen van de USA. J. Perutka stelt zich de vraag of de bevolking van de epidermis soortspecifiek is binnen het geslacht *Astrophytum*. *Cynanchum marnierianum* is het onderwerp van een bijdrage door J. Reiss. G. Bastian beschrijft zijn ervaringen met *Turbinicarpus schmedickeanus*.

W.R. Abraham geeft de nieuwbeschrijving van *Notocactus rubrigemmatum*. Over *Aporocactus flagelliformis* handelt een artikel van G. Gröner.

Deze maand in de cactuscartotheek: *Frailea melitae* en *Gymnocactus gielsdorfianus*.

Nr. 3 De omslag van dit nummer wordt gesierd door de bloem van *Echinocereus tayopensis*.

W. Lück wijdt een bijdrage aan *Mammillaria gracilis*. W. Gertel heeft onderzoek gedaan aan grondmonsters van cactusstandplaatsen in Bolivia en publiceert de resultaten daarvan. *Coleocephalocereus diersianus*, een nieuwe soort uit de Braziliaanse deelstaat Minas Gerais, wordt beschreven door P. Braun en E. Esteves. P. Schätzle bericht over een zuiver geel bloeiende vorm van *Astrophytum niveum*. Uitzonderingen bevestigen de regel: Een spruitend exemplaar van *Euphorbia obesa* wordt in woord en beeld voorgesteld door H. Streibel.

F. Krähenbühl koos *Coryphantha greenwoodii* als onderwerp van zijn bijdrage. Over de mogelijkheden, die cactusbloemen hebben om ongewenste insecten de toegang tot de nektarkamer te bemoeilijken, handelt een interessante bijdrage van H. Hooek. T. Brückl houdt zich bezig met het geslacht *Tavaresia* en beeldt een bloeiend exemplaar van *T. barklyi* af. Een onbekende *Echinocereus* wordt door N. Blum voorgesteld met het verzoek er de naam bij te leveren. P. Braun en E. Esteves zijn toe aan deel 4 van hun revisie van het geslacht *Facheiroa*.

In de cactuscartotheek deze maand: *Thelocactus hexaedrophorus*, *Weingartia neumanniana*, *Faucaria tuberculosa* en *Frithia pulchra*.

Nr. 4 Op de titelpagina van dit nummer is een bonte collage van bloeiende vetplanten afgebeeld. Twee nieuwbeschrijvingen bevat deze aflevering: *Mammillaria boelderiana* wordt beschreven door M. Wohlschlager en *Thelocactus bicolor* var. *commodus* door R. Haas.

E. Meier wijdt een bijdrage aan de merkwaardige *Schlumbergera*-cultivar *Enigma*. C. Horich bericht over zijn bezoek aan de groeiplaats van *Eccremocactus rosei*. De onlangs nieuwbeschreven *Beiselia mexicana*, een plant uit de Burseraceae, wordt voorgesteld door U. Eggl. G. Lücke verhaalt zijn cultuurervaringen met de "roodbloeiende koningin der nacht", *XSeeliocereus maynardii*, op hydrocultuur. Over het enten van zaailingen op *Pereskioopsis* handelt een bijdrage van A. Peter.

Deze maand in de cactuscartotheek *Coleocephalocereus braunii*, *Echinocereus barthelowanus*, *Echinocereus laui* en *Sulcorebutia menesesii*.

Nr. 5 J. Riha benoemt de groen(!) bloeiende vorm van *Escobaria chaffeyi* als forma *viridiflora* (Syn.: *Fobea viridiflora* Fric); deze plant is tevens op de omslag van dit nummer afgebeeld.

L. Diers en P. Braun publiceren de nieuwbeschrijving van *Arthrocerus melanurus* var. *estevesii*.

A. Peter vervolgt zijn verhandeling over het enten op *Pereskioopsis*. B.E. Leuenberger geeft enkele notities over *Pereskia sacharosa*. De tot dusver weinig bekende vruchten van *Mammillaria stampferi*, *Echinocereus longisetus* var. "de Rayones", *Ferocactus piliferus* en *Ferocactus schwarzi* worden door G. Unger beschreven. H. Muller bericht in woord en beeld over een cristaatbloem aan *Cereus peruvianus*. Over zijn cultuurervaringen met *Uebelmannia pectinifera* var. *pseudopectinifera* bericht W. Mielke. J. Gastring behandelt zijn ervaringen met *Melocactus*. W. Rauh wordt gelukkig met zijn 75ste, F. Ritter met zijn 90ste en O. Sadovsky met zijn 95ste verjaardag.

Deze maand in de cactuscartotheek *Ariocarpus trigonus*, *Echinocereus pamanesiorum*, *Mammillaria moelleriana* en *Matucana intertexta*.

Nr. 6 Dit nummer opent met een artikel over zeldzame *Euphorbia's* uit Ethiopië, van de hand van G. Frank, terwijl *E. gymnocalycioides* op de titelpagina is afgebeeld.

P. Braun en E. Esteves zijn toe aan deel 5 van hun revisie van het geslacht *Facheiroa* en publiceren een nieuwe soort: *F. tenebrosa*. Zin en onzin van het enten wordt nog weer eens uit de doeken gedaan door E. Lutz. B. Diavatis stelt in woord en beeld een ongewone *Hoodia*, waarschijnlijk een hybride, voor. H. Hooek houdt zich bezig met de wolvlokies, die voorkomen op de epidermis van sommige *Astrophytums*. F. Hochstätter was op de groeiplaats van *Pediocactus simpsonii* var. *robustior* en bericht over zijn waarnemingen.

Deze maand in de cactuscartotheek *Arrojadoa horstiana* en *Bergerocactus emoryi*.

Nr. 7 De titelpagina van deze aflevering wordt gesierd door een foto van een bloeiend exemplaar van *Thelocactus heterochromus*. G. Pichler geeft een verhandeling over het fotograferen van cactussen op de natuurlijke groeiplaatsen. R. en F. Wolf houden zich bezig met *Mammillaria pitcayensis*. F. Krähenbühl breekt een lans voor *Coryphantha's*.

Notocactus gutierrezii, een nieuwe roodbloeiende soort uit Brazilië, wordt voorgesteld door W. Abraham.

G. Unger beschrijft een somatische mutatie bij *Echinocereus viridiflorus*. Over het behoud van natuurlijke cactuspopulaties handelt een bijdrage van U. Seitz. H. Schumacher en H. Straka wijden een bijdrage aan *Euphorbia hadramautica*. *Cleistocactus vulpis-cauda* wordt in woord en beeld voor het voetlicht gebracht door W. Heyer. H. Antesberger heeft de milieufactoor licht als onderwerp gekozen. K. Augustin vervolgt zijn serie over de *Sulcorebutia's* en *Weingartia's* met HS-nummers.

Gymnocalycium valnicekianum en *Mammillaria dodsonii* komen deze maand aan bod in de cactuscartotheek.

Nr. 8 *Ariocarpus retusus* var. *furfuraceus* siert de omslag van dit nummer. P. Braun verhaalt zijn reiservaringen in noordoost Brazilië. G. Frank bericht over een nieuwe vindplaats van *Turbincarpus krainzianus*. Onder de titel "1838-1988: 150 jaar Ariocarpus" brengt W. Heyer de historie van dit geslacht. Notities over *Hylocereus calcaratus* komen van C. Horich. Over het verzamelen en verzorgen van *Haworthia's* handelt een bijdrage van E. Kleiner. *Echinocereus scheeri* var. *koehresianus*, een nieuwe variëteit uit Durango, wordt voorgesteld door G. Frank. W. Gertel bericht over het terugvinden van het type van *Sulcorebutia steinbachii*.

Deze maand in de cactuscartotheek: *Homalocephala texensis* en *Mammillaria zephyranthoides*.

Nr. 9 Een natuuroopname van een *Cylindropuntia*-bloem siert de titelpagina van deze aflevering. F. Gebhart wijdt een bijdrage aan een mooi bloeiende *Chamaecereus*-hybride. *Duvalia vestita*, een nieuwe soort uit de Kaaprovincie, wordt voorgesteld door U. Meve.

B. Leuenberger komt tot de conclusie dat "HU 226" identiek is met *Pereskia grandifolia* var. *violacea*; hij geeft verder een determinatiesleutel voor *Pereskia bahiensis* en *P. grandifolia* en hun variëteiten.

G. Königs plaatst enkele kanttekeningen bij de nieuwbeschrijving van *Discocactus pseudolatispinus*. P. Braun vervolgt zijn reisimpressies uit noordoost Brazilië. Over *Jovibarba heuffelii* en haar cultivars handelt een bijdrage van R. Hillmann. W. Haage put uit zijn herinneringen onder het motto "Ein Leben mit Kakteen".

In de cactuscartotheek deze maal: *Echinocereus delaetii*, *Echinocereus spinigemmatum*, *Chamaecereus silvestrii* en *Phyllocactus hybridus*.

Nr. 10 *Mammillaria magnimamma* siert de omslagpagina van deze aflevering. E. Kleiner houdt zich bezig met Mexicaanse *Sedum*-soorten. Een manier om bedreigde soorten te vermeerderen via de ruiling van stuifmeelkorrels wordt uit de doeken gedaan door P. Schätzle.

P. Braun en E. Esteves geven de nieuwbeschrijving van *Pilosocereus lindaianus*, een nieuwe soort uit het noordoosten van de Braziliaanse deelstaat Goias.

B. Leuenberger schrijft een "Im Memoriam" voor H. Sanchez-Mejorada. W. Haage is toe aan deel 2 van zijn memoires. De herontdekking van *Sulcorebutia tiraquensis* var. *longiseta* wordt door W. Gertel beschreven. F. Seiderer beschrijft zijn reis door Argentinië. *Caralluma rogersii* wordt in woord en beeld voorgesteld door B. Diavatis.

In de cactuscartotheek deze maand *Rebutia narvaezense* en *Sulcorebutia steinbachii*.

Nr. 11 Over oude en nieuwe *Phyllocactussen* handelt een bijdrage van E. Kleiner, terwijl een Phyllo-bloem de omslag van dit nummer siert. B. Diavatis houdt zich onledig met *Sarcocaulon peniculinum*. T. Brückl wijdt een artikel aan de *Ceropegia's*. *Mammillaria boolii* wordt kritisch onder de loep genomen door R. Wolf. P. Schätzle houdt zich bezig met *Astrophytum myriostigma* var. *tulense*. Over het opkweken uit zaad van *Adenium obesum* handelt een bijdrage van F. Strigl. H. Loose schrijft over het vernieuwde kassenbestand in de Botanische tuin van Berlijn. *Coryphantha guerikiana* is als onderwerp gekozen door B. Wollenschläger.

L. Diers en E. Esteves geven de nieuwbeschrijving van *Austrocephalocereus estevesii* subsp. *insigniflorus*.

H. Wittau wijdt enkele regels aan de 60ste verjaardag van Walter Rausch. *Gymnocalycium oenanthemum* wordt voor het voetlicht gehaald door H.F. Haage. W. Weskamp en J. Lambert geven een kritische beschouwing omtrent *Parodia fuscaviridis*.

Deze maand in de cactuscartotheek *Phyllocactussen*, *Turbincarpus schmiedickeanus* en *Echeveria agavoides*.

Nr. 12 *Escobaria vivipara* is op de omslag van dit nummer afgebeeld. H. Till en W. Till geven de nieuwbeschrijving van *Gymnocalycium pflanzii* subsp. *argentinense*.

A. Fröhlich geeft zijn ervaringen met winterharde cactussen. Over het overwinteren van cactussen in een kelder schrijft R. Pinther zijn ervaringen. R. Bauer vertelt zijn belevenissen met de kweek van *Ephiphyllum chryso-cardium* in de openlucht. E. Moser stelt *Calibanus hookeri* voor. H. Nagel beschrijft zijn kennismaking met *Mammillaria longiflora* in Chihuahua. Over kleurafwijkingen bij cactusbloemen handelt een artikel van K. Ruhl. W.R. Abraham schrijft over zijn ervaringen in Brazilië. De geschiedenis van *Astrophytum asterias* vormt het onderwerp van een opstel door H. Hoock. K. Augustin vervolgt zijn artikelenreeks over *Sulcorebutia's* en *Weingartia's* met een HS-nummer.

In de cactuscartotheek deze keer *Astrophytum asterias*, *A. senile*, *Echeveria derenbergii* en *Hoodia bainii*.

A.B. Pullen

Cactusflora, jaargang 12 (1987-1988)

Nr. 1 —

Nr. 2 Sùplie belicht aspecten van het geslacht *Epiphyllum*. Hovens geeft aanwijzingen over lava-cultuur. Wijnants wijdt enkele regels aan *Chiastophyllum oppositaefolium*.

Nr. 3 Noltee geeft aanwijzingen voor de behandeling van grijze *Tillandsia's*.

Nr. 4 Wijnants wijdt een pagina aan het landschap in Noord-Peru. Laenen beschrijft de verzorging van *Turbinicarpussen*. Vandecaveye gaat in op het geslacht *Ferocactus*.

Nr. 5 Wijnants wijdt in dit nummer een pagina aan centraal Peru. Aandacht wordt gegeven aan *Zygocactussen*. Hoste bespreekt *Adromischus*. Vandecaveye behandelt het geslacht *Escobaria*.

Nr. 6 Laenen laat in het kort het geslacht *Echinocereus* passeren. Hoste doet hetzelfde met *Lithops* en Vandecaveye blijft niet achter met het geslacht *Copiapoa*.

Nr. 7 Vandecaveye behandelt het geslacht *Coryphantha*. Vandenbroeck bespreekt de natuur van de Galapagos-eilanden.

Nr. 8 Het geslacht *Rhipsalis* wordt voorgesteld door Sùplie. Vandecaveye houdt zich bezig met het geslacht *Gymnocactus*. Hoste en Stassen schrijven enige woorden over *Kalanchoe*.

Nr. 9 *Epiphyllum*-hybriden is het onderwerp dat Sùplie aangepakt heeft. Vandecaveye wijdt een artikel aan *Echinopsis*. Een kort artikel gaat over *Dischidia*.

Nr. 10 Vandecaveye belicht het geslacht *Echinofossulocactus*.

Lophophora, jaargang 5 (1988)

Nr. 1-2 Vervolg van het artikel over Salm-Dyck.

Nr. 3 Beschrijving van *Euphorbia globosa* met afbeelding van de oorspronkelijke tekeningen. Myriam wijdt een stukje aan *Discocactussen*.

Nr. 4 Het artikel over Salm-Dyck wordt beëindigd, het was een vertaling van een publicatie uit 1892.

Nr. 5 Delabarre toont de binnenplaat van het Cruydt-boeck van Dodonaeus, waarop een *Melocactus* en *Aloë* staan afgebeeld. Piens gaat in op de huidige tendens om veel geslachten samen te voegen; de overzichtelijkheid wordt er niet beter op.

Nr. 6 Piens geeft in vertaling een artikel over het enten van *Parodia*. Plantonderdelen van cactussen worden verklaard.

Nr. 7 —

Nr. 8 Aandacht voor *Rebutia*. Het enten van *Parodia's* wordt vervolgd.

Nr. 9 Aandacht voor *Chamaecereus silvestrii*. Het *Parodia*-enten wordt afgesloten.

Nr. 10 Begin van een artikel over het gebruik van *Trichocereus pachanoi* als bedwelmend middel.

Nr. 11 Een artikel over *Mammillaria albicoma*.

L. Bercht

INHOUD

Maart - J.H. Defesche	50
Zo groeien Hoya en Dischidia in Papoea Nieuw-Guinea - B. Jonkers	51
Mijn grote liefde: ...Melocactussen - M. Desender-Bruneel	54
Loxanthocereus gracilis - W. Sterk	56
Encephalocarpus strobiliformis - S. Kooij	57
De indeling der cactussoorten (VI) - E. Crombez	58
Het geslacht Matucana (XXI) - R. Bregman, A. Meerstadt, P. Melis en A. Pullen	60
Het geslacht Epiphyllum (IV) - F. Sùplie	62
Wat weet u van botanische nomenclatuur? (VI) - B. Overstegen	65
X Graptoveria 'Silver Star' - W. Sterk	68
Mesembryanthemaceae (LXII) - F. Noltee en A. de Graaff	69
Boekbespreking - Th. Neutelings	67
Tijdschriften - A. Pullen en L. Bercht	70